

NÄRVARANDE

Lärarrepresentanter

(med rösträtt)

Maria Hagströmer, professor, Ordförande UN NVS, GUA
Anna Carin Wahlberg, universitetslektor, biträdande GUA, vice ord UN NVS
Sofia Vikström, universitetslektor, biträdande GUA, vice ordf UN NVS
Kristina Gottberg, universitetslektor, programdirektor
Sjuksköterskeprogrammet och Kompletterande utbildning för sjuksköterskor
med utländsk examen från land utanför EU/EES och Schweiz
Anna Pettersson, assisterande lektor, programdirektor
Fysioterapeutprogrammet och Kompletterande utbildning för fysioterapeuter
med utländsk examen från land utanför EU/EES och Schweiz
Anna Brorsson, biträdande lektor, programdirektor Arbetsterapeutprogrammet
Lise-Lott Rydström, assisterande lektor, programdirektor
Specialistsjuksköterskeprogrammen
Helena Salminen, universitetslektor, Avdelningen för allmänmedicin och primärvård
Susanne Andermo, biträdande universitetslektor, Avdelningen för omvårdnad
Nina Brodin, universitetslektor, Avdelningen för fysioterapi
Anna Wiik, universitetslektor, Ledamot annan institution
Institutionen för fysiologi och farmakologi
Katarina Bohm, universitetslektor, Ledamot annan institution
Institutionen för klinisk forskning och utbildning, Södersjukhuset
Johanna Lanner, universitetslektor, ledamot annan institution,
Institutionen för fysiologi och farmakologi
Tove Wahlund, universitetsadjunkt, Ledamot annan institution
Institutionen för klinisk neurovetenskap

Avnämare

(med rösträtt)

Christina Olsson, Region Stockholm
Helena Lindén, Region Stockholm
Leif Kananen, Kommunrepresentant, Stockholms stad

Adjungerade

Carina Georg, universitetsadjunkt, biträdande programdirektor
Sjuksköterskeprogrammet och Kompletterande utbildning för sjuksköterskor
med utländsk examen från land utanför EU/EES och Schweiz
Margarita Mondaca, universitetsadjunkt, biträdande programdirektor
Arbetsterapeutprogrammet
Marie Halvorsen, assisterande lektor, biträdande programdirektor
Fysioterapeutprogrammet och Kompletterande utbildning för fysioterapeuter
med utländsk examen från land utanför EU/EES och Schweiz

Övriga

Anna-Carin Isacson, utbildningsnämndshandläggare
Anette Stålbalk, utbildningsnämndshandläggare
Anna Malmborg, utbildningshandläggare
Anna Söderberg, utbildningshandläggare
Kathrin Dellblad, utbildningshandläggare
Annika Larsson, enhetschef utbildningskansliet

FÖRHINDER

Lärarrepresentanter

(med rösträtt)

Dorota Religa, professor, Avdelningen för klinisk geriatrik
Aileen Bergström, universitetsadjunkt, Avdelningen för arbetsterapi
Liza Klacksell Israelsson, Ledamot annan institution
Kvinnor och barns hälsa ledamot annan institution

Studentrepresentant

(med rösträtt)

Ebba Claesson, Medicinska föreningen

Adjungerade

Anna-Lena Brorsson, biträdande lektor, programdirektor,
Specialistsjuksköterskeprogrammen

§ 1.

Mötet öppnas

Ordförande öppnade mötet.

§ 2.

Utseende av protokollsjusterare

Sofia Vikström utsågs att jämte ordförande justera protokollet.

§ 3.

Godkännande av föredragningslistan/ dagordningen

Dagordningen fastställdes.

§ 4

Anmälan av protokoll UN NVS 2023:03 2023-04-13

Anmält protokoll läggs till handlingarna.

§ 5.

Anmälan av beslut

Ordförandebeslut

- 2023:05 Ny kurskod, uppdragsutbildning
- 2023:06 Nya kurskoder, programöverskridande, valbara kurser

Programdirektorbeslut, Fysioterapeutprogrammet

- 2023:03 Antagningstal HT23

Programdirektorbeslut, Specialistsjuksköterskeprogrammen

- 2023:02 Antagningstal HT23

Anmälda beslut läggs till handlingarna.

§ 6.

Förslag till ny utbildningsplan, Specialistsjuksköterskeprogrammen, Inriktning Operationssjukvård

Beslut

Föredragande: Lise-Lott Rydström

UN NVS beslutar vid detta möte om förslag till reviderad utbildningsplan för specialist-sjuksköterskeprogrammet, inriktning operationssjukvård 2OT12 inför slutligt fastställande av KU. Den reviderade utbildningsplanen kommer gälla från och med programstart VT2025.

Studieplan

Tre kurser i studieplanen innehåller förkortningen VFU. Förkortningen tas bort.

Verksamhetsintegrerat lärande (VIL)

Fältstudier inom "kommunal vård och omsorg" stryks.

Uppsägning av kursansvar

Kursen Medicinsk vetenskap - operationssjukvård 2OT012 (7,5hp) där Labmed innehar kursansvar ersätts av ny kurs "Introduktion till perioperativ omvårdnad" (7,5hp). Dialog om uppsägning av kursansvar för kursen har förts mellan GUA NVS och GUA Labmed.

Utbildningsnämnden NVS

Protokoll 2023:04

Sammanträde 2023-05-24

Efter att reviderad utbildningsplan fastställts av KU, kommer UN NVS ta ett formellt beslut om uppsägning av kursansvar via per capsulam. Prefekt NVS fattar därefter beslut om uppsägning av kursansvar. Prefektbeslut delges prefekt Labmed med kopia till Labmed GUA samt UN Labmed senast september 2023, dvs ett år innan budget påbörjas för det verksamhetsår då förändringen ska träda i kraft.

Utlysning av kursansvar

Utlysning av kursansvar kommer ske under hösten 2023 enligt gängse rutiner.

UN NVS beslutar att

- föreslå Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå att fastställa reviderad utbildningsplan, Specialistsjuksköterskeprogrammen, inriktning Operationssjukvård med ovan nämnda korrigeringar.
- uppsägning av kursansvar avseende kurs 2OT012 Medicinsk vetenskap – operationssjukvård (7,5hp) sker.

Direktjusteras och delges: Fakultetskansliet och internationella relationer, Kansliet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, Bodil Lampén Helgesson

§ 7.**Ansökningar om kurstillfällen, fristående kurser HT24/VT25**

Beslut

Föredragande: Sofia Vikström

41 ansökningar om totalt 48 kurstillfällen för fristående kurser läsåret HT24/VT25 har inkommit från avdelningarna på NVS varav 3 är ansökningar om nya kurser. De ansökta kurserna överskrider sannolikt de av KU tilldelade ekonomiska resurser (HÅP) inför nästkommande läsåret. Förslag till prioritering av kurstillfällen görs i samråd med utbildningsansvariga vid respektive avdelningar. Detta kommer även diskuteras vidare vid möte kring fristående kurser vid NVS den 8 juni.

Ansökningar (inklusive förslag till prioritering) skickas till fakultetskansliet i slutet av augusti inför beslut i KU om ekonomisk tilldelning av medel.

Utbildningsnämnden NVS beslutar att godkänna samtliga inkomna ansökningar om kurstillfällen, fristående kurser SO24, HT24/VT25. Ingen prioritering görs dock vid mötet. Förslag om prioritering tas via vice ordförandebeslut.

Notering efter UN möte: Ytterligare en ansökan inkom efter deadline. Inkluderas med övriga ansökningar.

§ 8.**Process, ny utbildningsplan sjuksköterskeprogrammet**

Information

Föredragande: Kristina Gottberg

Förslag om ny utbildningsplan utifrån nya yrkeskvalifikationsdirektivet avseende antal VFU-timmar beslutas av KU vid möte i oktober 2023 vilket medför att förslag till ny utbildningsplan godkänns av UN NVS vid möte 2023-09-11. I den nya utbildningsplanen, gällande från och med HT24 framgår tydligt vad som menas med klinisk utbildning. Utbildningsplanen har diskuterats vid styrgruppsmöten samt i programråd med deltagande av studentrepresentant. I den nya utbildningsplanen kommer inga nya kurser

Utbildningsnämnden NVS

Protokoll 2023:04

Sammanträde 2023-05-24

att ingå, i stället revideras befintliga kursplaner avseende VFU. Klinisk undervisning i form av färdighetsträning vid KTC samt reflektionsseminarium inkluderas.

§9.**Handlingsplan UKÄ tematisk utvärdering av Sjuksköterskeprogrammet**

Information

Föredragande: Kristina Gottberg

Programmet ska redovisa hur långt man kommit i sitt arbete under respektive frågeställning från UKÄ. Exempelvis avseende lärarresurser, förenade anställningar, handledarutbildning samt utvecklande av detaljerad studiehundledning vid VFU. Handlingsplanen skall återrapporteras till UKÄ senast 1 november. Handlingsplanen biläggs protokollet.

§ 10.**Programutvärderingar, justeringar av tidsplan**

Information

Föredragande: Maria Hagströmer

Kommande programutvärderingar kommer att genomföras i 8-årscykler istället för som planerat 6-årscykler. Specialistsjuksköterskeprogrammets 11 olika inriktningar kan inte utvärderas samtidigt, utan separeras något. Hänsyn tas även till om programmen har ny utbildningsplan där minst en kull studenter skall ha examinerats enligt den nya utbildningsplanen innan utvärdering görs. Programutvärderingarna kommer integreras i respektive programs kvalitetsplan.

§ 11.**MyProgress**

Information

Föredragande: Carina Georg, Marie Halvorsen

E-portfolio är ett digitalt stöd för studenternas självstyrda lärande. Studenter kan där ge egen återkoppling och följa sin progression under VFU samt även ta emot återkoppling från handledare och medstudenter. E-portfolioen nås via mobilapp samt webb. En pilot har genomförts under HT22-VT23 av sjuksköterske- och fysioterapeutprogrammen tillsammans med tandläkar- och läkarprogrammen. Presentation biläggs protokollet.

§ 12.**På gång i verksamheten – Avnämningarrepresentanter**

Information

Föredragande: Christina Olsson, Leif Kananen, Helena Lindén

Christina Olsson:

- Professor Jeanette Westman ny verksamhetschef för akademiskt primärvårdscentrum (APC). Hon är prefekt vid Marie Cederschiöld högskola samt även anknuten till avdelningen för omvårdnad vid NVS.
- Omorganisering, FoU inom primärvård: 3 enheter utses tillsammans med APC. Diskussioner förs om de APC som upphör i stället kan ingå som pedagogiska noder.
- VFU placeringar är klara. Svårt med placeringar för arbetsterapeutstudenter inom primärvård.

Utbildningsnämnden NVS

Protokoll 2023:04

Sammanträde 2023-05-24

Leif Kananen:

- Äldreförvaltningen genomför en översyn av de akademiska noderna och äldreboende inom olika stadsdelar i Stockholm.
- Arbetsuppgifter för AKA inom kommunal omsorg ses över och ger ny uppdragsbeskrivning
- Kompetensstegar är framtagna inom äldreomsorgen för sjuksköterskor och undersköterskor
- Information kring workshop, utbildningssamverkan mellan KI och kommuner

Helena Lindén:

- Arbete bedrivs avseende skyddad yrkestitel för undersköterskor
- Primärt tillsätts VFU-platser för lärosäten inom regionen, men förfrågningar om platser har även kommit från andra regioner.

§ 13.**På gång i verksamheten – Studentrepresentant**

Information

Föredragande: Ebba Claesson

Ebba Claesson hade ej möjlighet att närvara men lämnade information skriftligt inför mötet. Samtliga kårsektioner i Flemingsberg arbetar med förberedelser inför mottagningen i höst.

- Fysioterapisektionen har anordnat pubar och en sittning/festival under vårterminen
- Arbetsterapisektionen har uppdaterat sitt reglemente samt anordnat fikaträffar för studenter och lärare på programmet under vårterminen. De har också planerat för den rosceremoni som äger rum i samband med examensceremonin i juni.
- Sjuksköterskesektionen har anordnat en Spring Break sittning i Solna tillsammans med andra sektioner samt haft ett dagsevent med pub vid valborg.

§ 14.**Uppföljning från program NVS**

Information

Föredragande: Anna Brorsson, Anna Pettersson, Kristina Gottberg, Lise-Lott Rydström

Sjuksköterskeprogrammet

- En större enkät från UKÄ har besvarats avseende bland annat VFU-samordningsuppdraget
- Konferens/lärardag den 15 juni där framtidens arbetsformer och pedagogik diskuteras för utbildningens campus och distans
- KUSSK: Pågående antagningsprocess där 46 intervjuer genomförs. Bedömningsmall har reviderats och specificerats inför denna antagningsomgång.

Arbetsterapeutprogrammet

- Planering inför programmets pedagogiska dagar i augusti
- Programmet ser över handledarnas pedagogiska kompetens och utbildning
- Ärende om otillåten hjälp av ChatGPT har anmälts till disciplinnämnden

Fysioterapeutprogrammet

- Planering inför programmets pedagogiska dagar i juni samt augusti
- Deltagande vid konferens 'Fysioterapi 2023' i Göteborg. Tema Hållbar utveckling
- Hållbarhetsdag på KI den 24 maj med paneldebatter och föreläsningar

Utbildningsnämnden NVS

Protokoll 2023:04

Sammanträde 2023-05-24

- Ny webbsida på NVS om Hållbar utveckling <https://medarbetare.ki.se/hallbar-utveckling-vid-nvs>

Specialistsjuksköterskeprogrammen

- Avvaktar återkoppling på projektplan "Framtidens specialistsjuksköterskeutbildning" från bland annat region och kommun. Mer information om Framtidens specialistsjuksköterskeprogram ges vid möte i utbildningsnämnden i höst.
- Planering av reviderad utbildningsplan, inriktning Vård av äldre. Vetenskaplig teori och metod läses enligt nuvarande utbildningsplan såsom en strimma. Planeras att läsas som separat kurs om 7,5hp-
- Kick off inför höstterminen den 21 augusti med ansvariga för samtliga inriktningar samt inbjudna.

§ 15.**Uppföljning från arbetsgrupper/kommitté, UN NVS**

Information

Föredragande: Sofia Vikström, Helena Salminen, Dorota Religa, Susanne Andermo

Fristående kurs

Studenter från Masterprogrammet i nutritionsvetenskap önskar läsa fristående kurser vid NVS under HT23 samt VT24 såsom valbara kurser.

Uppdragsutbildning

Inresande studenter från Western University Ontario Canada läser kursen "Community- and Home Based Rehabilitation - Cultural Perspectives" (7,5hp) under maj. Denna kurs erbjuds vanligen utbytesstudenter, men eftersom det inte finns avtal fins med detta universitet medför det att kursen genomförs som uppdragsutbildning.

Kurser där NVS har kursansvar

Information om ny kurs under framtagning i samband med ny utbildningsplan för BMA-programmet, inriktning klinisk fysiologi.

§ 16.**Uppföljning från arbetsgrupper/kommitté, UN NVS**

Information

Föredragande: Marie Halvorsen, Carina Georg, Anna Pettersson, Helena Salminen

Pedagogiska gruppen

Planering av institutionsgemensam dag den 6 mars 2024. Fokus på akademiskt lärarskap med koppling till Återrapporteringen av utbildningsuppdrag 2022 och 2023, område 'Pedagogisk utveckling och lärandemiljöer. Samverkan med avdelningar efterfrågas.

VIL

Gruppen har diskuterat sitt uppdrag vid ett första möte. 3 möten planeras under hösten.

Internationella kommitteen

- Global day 4 oktober 2023. Eventet ska vara inlagt i scheman HT23 för alla program.
- Information från möte där KIs internationaliseringsansvariga deltog. Internationalisering bör tydliggöras mer vid samtliga program på KI.

Utbildningsnämnden NVS

Protokoll 2023:04

Sammanträde 2023-05-24

§ 17.**Information från GUA**

- En detaljerad krishanteringsplan på UN och programnivå tas fram med stöd från personalavdelningen
- Kristina Froelich från Språkverkstaden efterfrågar möte med UN samt programmen under hösten
- Lena Engqvist Bohman har tilldelats pedagogiskt pris 2023

§ 18.**Övriga ärenden**

-

§ 19.**Mötet avslutas**

Ordförande avslutade mötet tackade alla för denna termin och önskade en skön sommar. Nästa sammanträde 2023-09-11 (via zoom).

Vid protokollet

Anna-Carin Isacson

Justeras

Maria Hagströmer

Justeras

Sofia Vikström

Förkortningar/begrepp

AKA	Adjungerad Klinisk Adjunkt	PD	Programdirektor
APC	Akademisk vårdcentral	SKUFF	Kompletterande utbildning för fysioterapeuter med examen från land utanför EU/EES och Schweiz
BMA	Biomedicinska analytikerprogrammet		
ChatGPT	Textrobot		
FoU	Forsknings och utvecklingsverksamhet	VFU	Verksamhetsförlagd utbildning
GUA	Grundutbildningsansvarig	VIL	Verksamhetsintegrerat lärande
Hp	Högskolepoäng	VT	Vårtermin
HT	Hösttermin	UKÄ	Universitetskanslersämbetet
HST	Helårsprestation (baserad på registrering)	U&L	Avdelningen för undervisning och lärande
HÅP	Helårspåplats, prognos av HST	UN	Utbildningsnämnd
KI	Karolinska institutet		
KU	Kommittén för utbildning		
KUSSK	Kompletterande utbildning för sjuksköterskor med examen från land utanför EU/EES och Schweiz		
MF	Medicinska föreningen		
NVS	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle		

Institutionen NVS

Kommittén för utbildning på
grundnivå och avancerad nivå
Sammanträde 2023-04-05

Åtgärdsplan för sjuksköterskeprogrammet med anledning av UKÄs tematiska utvärdering av utbildning som leder till sjuksköterskeexamen

Förslag till beslut

**Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå
beslutar**

att fastställa åtgärdsplan för sjuksköterskeprogrammet enligt förslag.

Ärendet

UKÄ har genomfört en tematisk utvärdering på utbildningsnivå. Syftet med den tematiska utvärderingen är att på nationell nivå synliggöra och granska hur landets lärosäten arbetar med att säkerställa och skapa förutsättningar för att studenterna når examensmålen för färdighet och förmåga. Utvärderingen vill därmed visa på resultat som har uppnåtts och identifiera förbättringsområden. Utvärderingen är ett tillfälle till lärosätena att värdera sitt arbete och utbyta erfarenheter.

Bedömggruppen har i sitt yttrande lämnat graderade rekommendationer om vad respektive lärosäte bör och kan göra i sitt arbete med att a) skapa goda förutsättningar för samt b) utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningarna, så att studenterna ska uppnå färdighet och förmåga. De graderade rekommendationerna har formulerats med koppling till tre av de fyra utvärderingsfrågor som har besvarats i självvärderingen.

Utvärderingsfrågorna sorterar under två bedömningsområden:

Förutsättningar samt Utformning, genomförande och resultat.

Senast 1 november 2023 ska en åtgärdsredovisning av hur KI hanterat de graderade rekommendationerna skickas till UKÄ. I åtgärdsredovisningen ska KI besvara hur bör-rekommendationerna har hanterats, men är välkomna att beskriva arbetet med båda typerna av de graderade rekommendationerna för att skapa bästa möjliga kvalitetsutveckling. Bedömarna tar därefter ställning till åtgärderna och sammanställer resultatet. Rekommendationerna är inte tvingande, dvs examenstillstånd kan inte återkallas i uppföljningen. Syftet med uppföljningen är att ge återkoppling som är utvecklande för enskilda lärosätens förbättringar och för att lyfta behoven på nationell nivå.

Skäl för beslutet

Programansvar för sjuksköterskeprogrammen har delegerats till NVS men KU har ansvar för kvalitetssäkring, dvs. uppföljning och utveckling inom området utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Arbetet med att bereda självvärdering och åtgärdsplan genomförs därmed av NVS och ska därefter godkännas av KU.

Beredning

Förslaget har beretts av sjuksköterskeprogrammet och programdirektorer Kristina Gottberg, bitr. programdirektor Carina Georg samt programrådet, i samverkan med NVS prefekt Maria Ankarcrona, GUA Maria Hagströmer, bitr. GUA Anna Carin Wahlberg och chef för avdelningen för Omvårdnad Per Ekstrand och ledningsgruppen på avdelningen för Omvårdnad.

Bilagor:

1. Förslag till åtgärdsplan
2. UKÄ beslut och bedömagruppens yttrande – Tematisk utvärdering av utbildnings om leder till sjuksköterskeexamen, utdrag Karolinska Institutet

Handlingsplan med åtgärder för sjuksköterskeprogrammet vid KI utifrån UKÄ:s tematiska utvärdering

Dnr 3-1591/2023

Gäller fr.o.m. 23-01-01

**Karolinska
Institutet**

Innehåll

Handlingsplan med åtgärder för sjuksköterskeprogrammet vid KI utifrån UKÄ:s tematiska utvärdering.....	1
Inledning.....	3
Tabell 1. Sammanställning av Utvärderingsfrågor 1 – 3.....	4
Syfte.....	4
Sammanställning av UKÄs bedömning och utlåtande.....	5
Handlingsplan med åtgärder.....	6
Övriga rekommendationer från UKÄ.....	10
Kommande åtgärder med revideringar och nya utbildningsplaner.....	16

Inledning

UKÄ har genomfört en tematisk utvärdering på utbildningsnivå. Syftet med den tematiska utvärderingen är att på nationell nivå synliggöra och granska hur landets lärosäten arbetar med att säkerställa och skapa förutsättningar för att studenterna når examensmålen för färdighet och förmåga.

Utvärderingen vill därmed visa på resultat som har uppnåtts och identifiera förbättringsområden. Utvärderingen är ett tillfälle till lärosätena att värdera sitt arbete och utbyta erfarenheter.

Bedömggruppen har i sitt yttrande lämnat graderade rekommendationer om vad respektive lärosäte bör och kan göra i sitt arbete med att

- a) skapa goda förutsättningar för samt
- b) utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningarna, så att studenterna ska uppnå färdighet och förmåga.

De graderade rekommendationerna har formulerats med koppling till tre av de fyra utvärderingsfrågor som har besvarats i självvärderingen.

Utvärderingsfrågorna sorterar under två bedömningsområden:

Förutsättningar samt Utformning, genomförande och resultat. I

åtgärdsredovisningen ska KI besvara hur bör-rekommendationerna har hanterats, men är välkomna att beskriva arbetet med båda typerna av de graderade rekommendationerna för att skapa bästa möjliga kvalitetsutveckling. Bedömnarna tar därefter ställning till åtgärderna och sammanställer resultatet. Rekommendationerna är inte tvingande, dvs examenstillstånd kan inte återkallas i uppföljningen. Syftet med uppföljningen är att ge återkoppling som är utvecklande för enskilda lärosätens förbättringar och för att lyfta behoven på nationell nivå.

Senast 1 november 2023 ska en åtgärdsredovisning av hur KI hanterat de graderade rekommendationerna skickas till UKÄ. Möten och forum som behandlat föreslagen handlingsplan med fr a bör genomföra-rekommendationerna är sjuksköterskeprogrammets programråd, den utvidgade (numera benämnd stora ledningsgruppen) ledningsgruppen vid

avdelningen för Omvårdnad, NVS, samt utbildningsnämnden (UN) med GUA och bitr. GUA, samt avstämning med prefekt vid NVS.

I tillägg är återkopplingen med rekommendationerna från UKÄ kommunicerade med lärarkollegiet vid avdelningen för omvårdnad (avdelningsmöten), liksom med kollegor vid medverkande institutioner för sjuksköterskeprogrammets kurser (nyhetsbrev, programråd och temakollegium/temaråd där studentrepresentanter medverkar). En sammanställning av utvärderingsfrågorna ses i tabell 1 nedan.

Tabell 1. Sammanställning av Utvärderingsfrågor 1 – 3.

Nr	Fråga
1a	Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra lärarförsörjning?
1b	Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra handledarutbildning för handledare i klinisk verksamhet?
1c	Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra kliniska placeringar?
2	Hur arbetar lärosätet med att utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningen så att studenterna kan visa färdighet och förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling?
3	Hur arbetar lärosätet med att utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningen så att studenterna kan visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper?

Syfte

Syftet med föreliggande handlingsplan är att beskriva de bör- och kan-åtgärder som KI och sjuksköterskeprogrammet rekommenderats från UKÄ enligt utlåtande i slutet av 2022. Vidare är syftet att identifiera de prioriterade åtgärder som planerats för Sjuksköterskeprogrammet i samråd med institutionen NVS på KI.

Sammanställning av UKÅs bedömning och utlåtande

Utvärderingen av sjuksköterskeprogrammet har fått ett mycket gott omdöme med **fem** bör-rekommendationer att återrapportera i slutet av 2023. Bedömningen i sin helhet med yttranden finns bifogat, Bilaga 1.

Exempel på citat från bedömargruppens utlåtande:

”Bedömargruppen anser att lärosätet skapar goda förutsättningar för att säkerställa både nyrekrytering och lärarförsörjning.”

”Den didaktik som tillämpas förefaller vara genomtänkt, menar bedömargruppen. Ett bra exempel på detta är beskrivningen i dokumentet Förtydligande av lärandemål och pedagogiskt stöd för handledare och studenter.”

Tabell 2. Sammanställning av Bör-rekommendationer

Fråga	Bör-åtgärd
1	Lärosätet bör genomlysa hur lärarförsörjningen kan behållas och utbildningens kvalitet säkerställas under den kommande femårsperioden.
1	Lärosätet bör, enligt eget förslag, kartlägga ökade möjligheter till forskarutbildning .
1	Lärosätet bör systematiskt kartlägga antalet kliniska handledare som har genomgått högskolepedagogisk handledarutbildning med inriktning mot VFU.
1	Lärosätet bör i samverkan med hälso- och sjukvårdens och kommunernas aktörer utarbeta riktade insatser mot de kliniskt verksamma sjuksköterskor som saknar handledarutbildning.
2	Lärosätet bör fortsätta arbetet med att utarbeta studiehandledningar för samtliga kurser med verksamhetsförlagd utbildning.

Handlingsplan med åtgärder

Bör-rekommendation

Lärosätet bör genomlysna hur **lärarförsörjningen kan behållas** och utbildningens kvalitet säkerställas under den kommande femårsperioden

Åtgärder:

1. På Institutionen NVS och avdelningen för omvårdnad fortlöper ett arbete med nyrekrytering av adjunkter och lektorer. Under vårterminen planeras ett flertal rekryteringar av lektorer, intervjuer pågår. Rekryteringen avser även nya medarbetare med uppdrag för administrering och kvalitet- och samverkansfrågor avseende beställning och placering av studenter i vårdverksamheter för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), s k *utbildningssamordnare*. Arbetet med nyrekrytering sker i relation till andelen lärare som inom den kommande femårsperioden kommer gå i pension.
2. Vidare är planerad åtgärd för rekommendationen den inventering och översyn av befintliga lärarresurser som finns tillgänglig vid NVS och avdelningen för omvårdnad. Under 2023 pågår implementering av Time Edit Plan, ett verktyg för att skapa bättre översikt över lärarnas tjänstgöringsplaner. Verktöget skapar goda förutsättningar att få en samlad översikt av programmets lärarkompetenser och vilka behov av rekrytering som finns. Inventeringen av lärarresurser inbegriper även resurser i form av olika kompetenser för att kunna uppfylla utbildningsuppdragen för sjuksköterskeprogrammets räkning, med säkerställande av utbildningens kvalitet.
3. Arbetet med nyrekrytering och inventering av lärarresurser sker även i samverkan med NVS och de andra avdelningarna, för att tex. se var utbyte och samverkan kan ske för undervisningen – mellan program och avdelningar. NVS står för en hög andel av all undervisning på KI med tex. flertal nybörjarprogram och utbildningar på avancerad nivå (såsom specialistsjuksköterskeprogrammen). Undervisningen

omfattar ungefär 2000 helårsplatser inom utbildningsprogrammen på grundnivå och avancerad nivå, vilket motsvarar cirka 30 procent av KIs utbildningsverksamhet. Möjlighet till samverkan avseende lärarresurser för vissa utbildningsaktiviteter såsom föreläsningar, interprofessionella moment finns därmed som åtgärd.

4. Åtgärd i form av utökad samverkan mellan nya (2023) ledningsgruppen för avdelningen för Omvårdnad och programledning sjuksköterskeprogrammet, där programdirektorer ingår, med möjlighet att diskutera och samverka kring behov av lärarresurser för kursuppdragen från programmet.
5. Bevakande av arbetet inom projektgrupp på KI avseende lärarresurser i form av förenade anställningar och möjligheterna till utökad antal dylika anställningar för tex. lektorer.
6. Kommittén för utbildnings kvalitetsuppföljning avseende lärarresurser genom samlade återrapportering av utbildningsuppdragen inom området lärarresurser.

Utöver ovanstående ses även som åtgärder från NVS för bör-rekommendationen om lärarresurser vara av stor vikt. Exempelvis har redan ett antal adjunkter befordrats till befattningen assisterande lektor, i enlighet med KIs nyligen fastställda karriärstegen/befattningar. Vidare finns i institutionen NVS aktivitetsplan för 2023 förbättringsområdet *”Rekrytera, behålla och kompetensutveckla medarbetare i utbildning på grundnivå och avancerad nivå”* med flera åtgärder såsom tex. implementera karriärstegen för personer som har stora pedagogiska uppdrag. En annan åtgärd för detta område är att aktivt få en ”jämnare balans mellan forskning och utbildning på NVS samtliga avdelningar”.

Bör-rekommendation

Lärosätet bör, enligt eget förslag, kartlägga **ökade möjligheter till forskarutbildning.**

Åtgärder:

1. NVS och KI har deltagit i ansökan om medel för satsning på Forskarskola för lärare inom hälso- och sjukvårdsutbildningar (Vetenskapsrådet). Flera

andra lärosäten deltog. Ansökan beviljades med medel och under 2023 utlyses projekt, doktorander som ska undervisa 20% (under själva doktorandstudierna) kommer kunna anställas och på sikt kunna bidra till lärarförsörjningen på bl.a Sjuksköterskeprogrammet KI. Den nya Forskarskolan är Mälardalsområdets forskarskola i Vårdvetenskap (MoF-V).

2. Både Forskarskolan i Hälsovetenskap (FiH) och MoF-V ger möjlighet för forskarutbildning inom vårdvetenskap och omvårdnad. Möjligheten med att vissa doktorander undervisar utgör en fördelaktig effekt för lärarresurserna på sjuksköterskeprogrammet.
3. På institutionen NVS sker insatser med att stärka adjunkters, assisterande lektors och biträdande lektors forskningsprofil genom tex. karriärdagar och workshops om meritportfölj. En önskad effekt av detta är mer externa forskningsmedel och i förlängningen anställning av fler doktorander som forskarutbildas. Exempel på andra insatser är förbättring av möjligheten till uttag av kompetensförsörjningstid, för frigörande av forskningstid för både för doktorander och handledare.
4. På avdelningen Omvårdnad kommer enskilda forskningsprojekt och personer såsom befintliga doktorander kunna identifieras som satsningar för framtida lärarresurser, tex involvera dessa personer för att skapa intresse för undervisning. Vidare behöver framtida potentiella doktorander identifieras i relation till ovanstående forskarskola (punkt 1, MoF-V) men även i relation till andra forskarskolor knutna till KI och NVS och andra anslagsgivare.

Bör-rekommendation

Lärosätet bör systematiskt **kartlägga antalet kliniska handledare som har genomgått högskolepedagogisk handledarutbildning** med inriktning mot VFU.

Och

Lärosätet bör i samverkan med hälso- och sjukvårdens och kommunernas aktörer utarbeta **riktade insatser** mot de kliniskt verksamma sjuksköterskor som saknar handledarutbildning.

Åtgärder:

1. En klagörande fråga till UKÄ angående mått för antal per tidsenhet kliniska handledare som har genomgått högskolepedagogisk handledarutbildning behöver ställas. Grunden till frågan utgörs av faktorer såsom omsättning av kliniska sjuksköterskor i tex. akutsjukvård som handleder studenter på sjuksköterskeprogrammet. Osäkerhet avseende tidsenheten och detaljnivå som ska rapporteras som återkoppling till UKÄ behöver klargöras, tex. antal sjuksköterskor inom kommunal äldrevård, primärvård etc. alternativt antal sjuksköterskor inom specifika vårdenheter såsom vårdcentral, klinik/tema på sjukhus etc.
2. Samverkan med enheten Undervisning och lärande (UoL) angående specifik statistik som förs för de handledarkurser som organiseras och erbjuds sjuksköterskor i olika verksamheter. Det finns behov av att ta fram statistiska underlag som ger möjlighet att följa andelar sjuksköterskor som genomgått olika handledarutbildningar (tex. stepping stones kurser) från olika verksamheter såsom kommunal äldrevård, primärvård, akutsjukvård och psykiatrisk vård. Denna inventering bör genomföras i samverkan med Region Stockholm, övriga vårdverksamheter samt övriga högskolor av hur många sjuksköterskor som har genomgått handledarutbildning.
3. Utvecklingsarbete med projektet Samverkan med kommuner om VFU (Utbildningssamverkan mellan Karolinska Institutet och kommuner, KI 2023), med kartläggning och förtydligande av samverkan avseende handledning och sjuksköterskors behov av handledarutbildning.
4. Samverkan med Region Stockholm avseende det s k Utbildningsbokslut som rapporteras var verksamhetsår med identifierande av antal sjuksköterskor som genomgått handledarutbildning. Samverkan med Utbildningsrådet, Region Stockholm.
5. Åtgärder i samverkan med avdelningen Omvårdnad utgörs av särskilda satsningar på kommunikationen med handledare och adjungerade kliniska adjunkter (AKA) i de verksamheter där lägre antal och andel handledarutbildade sjuksköterskor identifierats. En sådan satsning föreslås vara bl. a. synliggörande av möjlighet till

handledarutbildning och UoL s kurser till sjuksköterskor inom kommunala äldreboenden. Vidare föreslås synliggörande av studerandeprocessen med olika roller såsom handledande sjuksköterska särskilt till dessa verksamheter.

Lärosätet bör fortsätta arbetet med att **utarbete studiehandledningar** för samtliga kurser med verksamhetsförlagd utbildning.

Åtgärder:

1. Arbeta med att utveckla studiehandledningar för samtliga kurser med VFU inom sjuksköterskeprogrammet. Sedan tidigare finns ett par olika studiehandledningar utvecklade för kurser inom äldreboenden (VFU i tex. kommunala vårdboenden) samt geriatrisk akutsjukvård. Mall för gemensam struktur och stil behöver utvecklas. Kvalitetsrådet vid avdelningen för omvårdnad har ett flertal arbetsgrupper såsom "VIL-gruppen" som genomför kvalitetsarbete för VFU kurser. Exempel på gruppens arbete är samordning av formalia och struktur för bedömningsprotokoll och bedömningsunderlag för VFU i samtliga kurser. Studiehandledningar för VFU med ingående lärandeaktiviteter kan utgöra ytterligare kvalitetsarbete under året för VIL-gruppen, i samråd med respektive kursledning och aktuell verksamhet.

Utarbetande av studiehandledningar med ingående lärandeaktiviteter är ett prioriterat projekt i sjuksköterskeprogrammets kvalitetsplan för 2023.

Övriga rekommendationer från UKÄ

Nedan ses en översikt av handlingsplan per fråga där UKÄ rekommenderat att KI **kan** genomföra åtgärder. Dessa åtgärder behöver ej återrapporteras till UKÄ under året men finns med i handlingsplanen då det är en del av pågående kvalitetsarbete för sjuksköterskeprogrammet.

Utvärderingsfråga 1a.

Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra lärarförsörjning?

Kan-rekommendation	Åtgärder
Lärosätet kan ytterligare utöka de kombinerade uppdragen som klinisk lektor eller professor	Fortsatt utredning av möjligheter för kombinerade uppdrag för lektorer utgående från avdelningen för omvårdnad, genom bevakning av arbetet i projektgrupp vid KI för förenade anställningar och uppdrag.
Lärosätet kan ytterligare utveckla strategiska satsningar för att nå det formella kravet på att kursansvariga lärare och examinatorer ska vara forskningsaktiva och ha pedagogisk kompetens.	Samma åtgärder som i NVS kvalitetsplan avseende kompetensförsörjning tex. "Implementera karriärstegen för personer som har pedagogiska uppdrag, dvs lärare och pedagogiska ledare."
Lärosätet kan ta hjälp av studentresurser vid övningar av praktiska moment inför förberedelse till VFU.	Fortsatt arbete med förtydligande av rutiner för genomförande av moment i kurser med VIL, verksamhetsintegrerat lärande och lärandeaktiviteter med studenters egen träning på KTC, kliniskt träningscentrum. Bibehålla KIs samverkan med KTC avseende anställning av studentamanuenser.

Utvärderingsfråga 1b.

Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra handledarutbildning för handledare i klinisk verksamhet?

Kan-rekommendation	Åtgärder
<p>Lärosätet kan i samverkan med vårdens aktörer arbeta för att handledarutbildningen helt eller delvis genomförs som kompetensutvecklingstid</p>	<p>Samverkan i KI projektet: "Utveckling och förstärkning av Kl:s utbildningsorganisation med stödfunktioner för AKA"</p> <p>Fortsatt samverkan med Akor och handledare genom avdelningens för omvårdnads regelbundna möten och forum tex årlig AKA-dag.</p>
<p>Lärosätet kan arbeta mot att adjunkter och lektorer med kombinerade uppdrag ansvarar för den reflekterande yrkesmässiga handledningen</p>	<p>Samma som ovan med projektet stödfunktioner för AKA, där en sådan stödfunktion kan utgöras av former för reflektion i yrkesmässig handledning</p>

Utvärderingsfråga 1c.

Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra kliniska placeringar?

Kan-rekommendation	Åtgärder
Lärosätet kan ytterligare kvalitetssäkra VFU:n genom att utvärdera de kliniska placeringarnas innehåll och kvalitet	Fortsatt arbete med kvalitetssäkring av VFU genom utvärdering av kliniska placeringars kvalitet: sammanställning av befintliga erfarenheter för olika vårdverksamheter. Utveckling av parametrar för utvärdering såsom handledarutbildade sjuksköterskor, handlednings- och pedagogiska modeller, samverkan avseende bedömningsunderlag samt studenters erfarenheter
Lärosätet kan , enligt eget förslag, ytterligare utveckla kommunikation och samverkan med vårdens aktörer om innehållet och kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen.	Fortsatt säkerställande av det arbete som sker i samverkan mellan KI och Region Stockholm inom ramen för Utbildningsrådets olika arbetsgrupper: klinisk träning och simulering, prognos och planering av kliniska placeringar, pedagogik i VIL m.m.
Lärosätet kan , enligt eget förslag, systematisera och utveckla specifika lärandeaktiviteter för studenter under vissa delar av den verksamhetsförlagda utbildningen.	Arbetet med att utveckla lärandeaktiviteter under VFU kommer integreras med studiehandledningar för VFU (vg se utvärderingsfråga 2 och bör-rekommendation)

Utvärderingsfråga 2. Lärosätet bör fortsätta arbetet med att utarbeta studiehandledningar för samtliga kurser med verksamhetsförlagd utbildning.

Kan-rekommendation	Åtgärder
<p>Lärosätet kan, enligt eget förslag, utveckla kommunikation och samverkan mellan lärosätet och den kliniska verksamheten när det gäller studenternas progression och måluppfyllelse.</p>	<p>Öppen Canvassida för strukturerad kommunikation och information till kliniska verksamheters handledare om kursspecifika dokument och underlag för bedömning (med progression och måluppfyllelse)</p> <p>Översyn av samverkan och modeller för detta avseende specifika verksamheter såsom kommuner och privata vårdgivare (projekt kommunal samverkan vid KI)</p> <p>Översyn av samverkan med AKA och handledare genom s k AKA-projektet vid KI</p> <p>Arbete pågår med implementering av ePortfolio. Syftet med ePortfolion är att ge stöd till studenternas självstyrda lärande genom att öka möjlighet till multipla återkopplingar i realtid. EPortfolion ger även andra möjligheter till monitorering och dokumentation av studentens progression av lärande och måluppfyllelse för både student och lärosäte. Handledare får via ePortfolion stöd gällande utformning av formativ bedömning och återkoppling.</p>
<p>Lärosätet kan, enligt eget förslag, utveckla den pedagogiska handledningsmodellen peer learning.</p>	<p>Fortsatt utveckling av modeller för peer learning inom kommunal äldrevård respektive akutsjukvård inom region Stockholm inom aktuella kurser med VFU på sjuksköterskeprogrammet</p>

Utvärderingsfråga 3. Hur arbetar lärosätet med att utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningen så att studenterna kan visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper?

Kan-rekommendation	Åtgärder
Lärosätet kan utveckla kursplanernas lärandemål och bedömningskriterier för måluppfyllelse.	Revidera befintliga lärandemål och bedömningskriterier för IPL*
Lärosätet kan öka möjligheter till träning och förberedelser för examinationer och framtida yrkesutövning	<p>Öka antalet undervisningstillfällen med simulering intra- och interprofessionellt under första- till tredje året.</p> <p>”Projekt Interna” på NVS är ett exempel på IPL aktivitet med tre grundutbildningsprogram inklusive sjuksköterskeprogrammet som samverkar kring studentaktivitet med ”IPL-case” i ANA23 på termin 2 i programmen.</p>
Lärosätet kan tydliggöra progressionen i den programöverskridande strimman ”interprofessionell samverkan”	Arbete med ny Utbildningsplan (UP), ingå som strimma i arbetet med ny UP med revidering av kursers lärandemål och innehåll med progression

*IPL, Interprofessionellt lärande

UP, Utbildningsplan

Kommande åtgärder med revideringar och nya utbildningsplaner

Utöver arbetet med åtgärder beskrivna ovan kommer sjuksköterskeprogrammet arbeta med revidering och nyutveckling av utbildningsplanen. Dels behöver en ny utbildningsplan fastställas inför hösttermin –24 med anledning av det nya tillägget i Högskoleförordningen, i enlighet med det s k Yrkeskvalifikationsdirektivet från EU (YKD). För att tydligt visa uppfyllandet av det antal timmar i VFU som krävs enligt YKD kommer således en ny utbildningsplan utarbetas där det framgår. Dels har sjuksköterskeprogrammet i sin kvalitetsplan för 2023–2024 planer på utarbetande av en ny utbildningsplan där ingående kurser och tex. moment med VFU är mer genomgripande förändrade jämfört med utbildningsplanen 1S18. Tidsplanen för denna utbildningsplan är preliminärt satt till att börja gälla från höstterminen–2025. Exempel på aspekter som kommer förändras är anpassning av innehåll i förhållande till examensmål för sjuksköterskeexamen enligt förändringar i högskoleförordningen, begrepp och termer

<https://www.regeringen.se/remisser/2022/07/remiss-av-sou-202235-tryggare-i-vardyrket--en-oversyn-av-vissa-fragor-inom-utbildning-till-sjukskoterska-och-barnmorska/>

Tematisk utvärdering av utbildning som leder till sjuksköterskeexamen

Ärendets hantering

I den tematiska utvärderingen av utbildning som leder till sjuksköterskeexamen har Universitetskanslersämbete (UKÄ) granskat hur lärosäten - i utbildningar som leder till sjuksköterskeexamen - arbetar för att studenterna ska nå utvalda examensmålen för färdighet och förmåga. Tematiska utvärderingar är en av fyra komponenter inom det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning, och redovisas i rapporten *Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning – redovisning av ett regeringsuppdrag* (Rapport 2016:15). De tematiska utvärderingarna ska anpassas efter det aktuella temat så att de skapar kunskap och bidrar till lärosätenas utveckling.

För den tematiska utvärderingen har UKÄ efter ett nomineringsförfarande utsett en bedömargrupp med sakkunniga, studentrepresentanter samt arbetslivsföreträdare. Bedömargruppen lämnar i sitt yttrande graderade rekommendationer om vad respektive lärosäte bör och kan göra i sitt arbete med att a) skapa goda förutsättningar för samt b) utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningarna, så att studenterna ska uppnå färdighet och förmåga.

De graderade rekommendationerna har formulerats med koppling till tre av de fyra utvärderingsfrågor som lärosätet har besvarat i sin självvärdering. Utvärderingsfrågorna sorterar under två bedömningsområden: Förutsättningar samt Utformning, genomförande och resultat. Frågorna har tagits fram och beslutats av UKÄ efter att synpunkter har inhämtats från bland annat en utsedd rådgivande grupp och dialog med lärosätena.

Det underlag som bedömningarna grundas på är lärosätenas självvärderingar. Bedömarna har inte deltagit i beredning eller bedömning av lärosäten där de har uppgett jäv. En förteckning över bedömare och jävsförhållanden finns i bilaga 2 i bedömargruppens yttrande.

Inför ämbetets beslut har UKÄ skickat bedömargruppens preliminära yttranden till respektive lärosäte på delning, för att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor.

Bedömargruppen har tagit del av lärosätenas svar, och där bedömarna har bedömt att det varit relevant har de gjort ändringar i yttrandena. Delningssvaren finns som bilaga 3 i bedömargruppens yttrande.

Alla lärosäten ska skicka in en åtgärdsredovisning av hur de har hanterat de graderade rekommendationer, senast 1 november 2023. Lärosätena måste besvara hur börrekommendationerna har hanterats, men är välkomna att svara på hur de har arbetat vidare med båda typerna av de graderade rekommendationerna för att skapa bästa möjliga kvalitetsutveckling. Bedömarna tar därefter ställning till åtgärderna och sammanställer resultatet. Rekommendationerna är inte tvingande, det vill säga att examenstillstånd inte kan återkallas i uppföljningen. Uppföljningen avslutas med en återsamling av lärosätena för kunskapsutbyte. Syftet med uppföljningen är att ge återkoppling som är utvecklande för enskilda lärosätens förbättringar och för att lyfta behoven på nationell nivå.

Beslut

UKÄ delar bedömargruppens bedömningar av bedömningsområdena. Med stöd av bedömargruppens yttranden beslutar UKÄ att ge graderade rekommendationer till respektive lärosäte, se Bilaga till beslut.

Blekinge tekniska högskola

Göteborgs universitet

Högskolan Dalarna

Högskolan i Borås

Högskolan i Gävle

Högskolan i Halmstad

Högskolan i Skövde

Högskolan Kristianstad

Högskolan Väst

Karlstads universitet

Karolinska institutet

Linköpings universitet

Linnéuniversitetet

Luleå tekniska universitet

Lunds universitet

Malmö universitet

Marie Cederschiöld högskola

Mälardalens universitet

Sophiahemmet, Ideell förening för Sophiahemmet högskola

Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Stiftelsen Rödakorshemmet för Röda Korsets högskola

Umeå universitet

Uppsala universitet

Örebro universitet

Beslut i detta ärende har tagits av generaldirektören Anders Söderholm efter föredragning av utredaren Kristina Sundberg i närvaro av avdelningschefen Karin Järplid, gruppchefen Lisa Jämtsved Lundmark, verksamhetsstrategen Per Westman, och gruppchefen för kommunikation Martin Wincent.

Anders Söderholm

Kopia till:
Bedömargruppen

Karolinska institutet

Lärosäte	Huvudområde/examen	ID-nr
Karolinska institutet	Sjuksköterskeexamen	A-2021-06-5176
Bedömningsområde: Förutsättningar		
Utvärderingsfråga 1a. Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra lärarförsörjning?		
Rekommendationer:		
<ul style="list-style-type: none">Lärosätet bör genomlysas hur lärarförsörjningen kan behållas och utbildningens kvalitet säkerställas under den kommande femårsperioden.Lärosätet bör, enligt eget förslag, kartlägga ökade möjligheter till forskarutbildning.Lärosätet kan ytterligare utöka de kombinerade uppdragen som klinisk lektor eller professor.Lärosätet kan ytterligare utveckla strategiska satsningar för att nå det formella kravet på att kursansvariga lärare och examinatorer ska vara forskningsaktiva och ha pedagogisk kompetens.Lärosätet kan ta hjälp av studentresurser vid övningar av praktiska moment inför förberedelse till VFU.		
Utvärderingsfråga 1b. Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra handledarutbildning för handledare i klinisk verksamhet?		
Rekommendationer:		
<ul style="list-style-type: none">Lärosätet bör systematiskt kartlägga antalet kliniska handledare som har genomgått högskolepedagogisk handledarutbildning med inriktning mot VFU.Lärosätet bör i samverkan med hälso- och sjukvårdens och kommunernas aktörer utarbeta riktade insatser mot de kliniskt verksamma sjuksköterskor som saknar handledarutbildning.Lärosätet kan i samverkan med vårdens aktörer arbeta för att handledarutbildningen helt eller delvis genomförs som kompetensutvecklingstid.Lärosätet kan arbeta mot att adjunkter och lektorer med kombinerade uppdrag ansvarar för den reflekterande yrkesmässiga handledningen.		
Utvärderingsfråga 1c. Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra kliniska placeringar?		
Rekommendationer:		
<ul style="list-style-type: none">Lärosätet kan ytterligare kvalitetssäkra VFU:n genom att utvärdera de kliniska placeringarnas innehåll och kvalitet.		

- Lärosätet kan, enligt eget förslag, ytterligare utveckla kommunikation och samverkan med vårdens aktörer om innehållet och kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen.
- Lärosätet kan, enligt eget förslag, systematisera och utveckla specifika lärandeaktiviteter för studenter under vissa delar av den verksamhetsförlagda utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Utvärderingsfråga 2. Hur arbetar lärosätet med att utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningen så att studenterna kan visa färdighet och förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling?

Rekommendationer:

- Lärosätet bör fortsätta arbetet med att utarbeta studiehandledningar för samtliga kurser med verksamhetsförlagd utbildning.
- Lärosätet kan, enligt eget förslag, utveckla kommunikation och samverkan mellan lärosätet och den kliniska verksamheten när det gäller studenternas progression och måluppfyllelse.
- Lärosätet kan, enligt eget förslag, utveckla den pedagogiska handledningsmodellen *peer learning*.

Utvärderingsfråga 3. Hur arbetar lärosätet med att utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningen så att studenterna kan visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper?

Rekommendationer:

- Lärosätet kan utveckla kursplanernas lärandemål och bedömningskriterier för måluppfyllelse.
- Lärosätet kan öka möjligheter till träning och förberedelser för examinationer och framtida yrkesutövning.
- Lärosätet kan tydliggöra progressionen i den programöverskridande strimman "interprofessionell samverkan".

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med SignPorts valideringstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

** Värderna markerade med en asterisk har validerats mot beviset från den legitimeringstjänst som användes för underskriften.*

Bedömargruppens yttrande över utbildning som leder till sjuksköterskeexamen – tematisk utvärdering

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att genomföra en tematisk utvärdering av utbildning som leder till sjuksköterskeexamen, med särskilt fokus på kunskapsformen färdighet och förmåga. I bilaga 1 framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till graderade rekommendationer för varje granskad utbildning.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargrupp

UKÄ tillsatte en bedömargrupp för den tematiska utvärderingen utifrån nomineringar från lärosätena, studentkårerna och arbetslivsorganisationerna (se bilaga 2 för bedömargruppens jävsförhållanden). Bedömarnas uppgift har varit att granska utbildningarna och ge återkoppling till lärosätena i form av graderade rekommendationer; rekommendationer om vad respektive lärosäte bör utveckla och rekommendationer om vad de kan utveckla.

Bedömargruppen bestod av:

- Professor Karin Blomberg, Örebro universitet (ordförande och sakkunnig)
- Professor Marie Elf, Högskolan Dalarna (vice ordförande och sakkunnig)
- Professor Lisa Skär, Blekinge Tekniska Högskola, (vice ordförande och sakkunnig)
- Professor Sandra Pennbrandt, Högskolan Väst (sakkunnig)
- Docent Gunilla Albinsson, Linnéuniversitetet (sakkunnig)
- Universitetslektor Katarina Berg, Linköpings universitet (sakkunnig)
- Docent Veronica Lindström, Karolinska institutet (sakkunnig)
- Docent Monica Pettersson, Göteborgs universitet (sakkunnig)
- Universitetslektor Maria Ekelin, Lunds universitet (sakkunnig)
- Universitetslektor och professionsutvecklare Karin Bölenius, Umeå universitet/Region Västerbotten (arbetslivsföreträdare)
- Utbildningschef Anna-Karin Rose, Skånes sjukhus Nordost (arbetslivsföreträdare)
- Projektledare Christina Sundman, Region Stockholm (arbetslivsföreträdare)
- Rima Patel, Linköpings universitet (studentrepresentant)
- Emilya Bislimova, Karolinska institutet (studentrepresentant, alumni)
- Matilda Byström, Lunds universitet (studentrepresentant, alumni)

Bedömargruppens arbete

Utvärderingen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100). Underlag för bedömningen har utgjorts av lärosätenas självvärdering som utarbetats utifrån *Vägledning för tematisk utvärdering av utbildning som leder till sjuksköterskeexamen*.

Bedömningsprocessen

Utifrån underlagen har vi gjort en bedömning av utbildningarnas kvalitet inom nedanstående bedömningsområden:

- Förutsättningar
- Utformning, genomförande och resultat

Bedömargruppens preliminära yttrande per utbildning har skickats till respektive lärosäte på delning, för att påpeka eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. De svar som lärosätena inkom med framgår av bilaga 3. Vi har tagit del av lärosätenas svar, och i de fall där vi gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandena.

Metod, genomförande och uppföljning av den tematiska utvärderingen

I den tematiska utvärderingen av utbildning som leder till sjuksköterskeexamen har UKÄ granskat hur lärosäten - i utbildningar som leder till sjuksköterskeexamen - arbetar för att studenterna ska nå utvalda examensmål för färdighet och förmåga. Tematiska utvärderingar är en av fyra komponenter inom det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning, och redovisas i rapporten *Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning – redovisning av ett regeringsuppdrag* (Rapport 2016:15).

Syftet med den tematiska utvärderingen har varit att granska hur lärosätena arbetar med att säkerställa och skapa förutsättningar för att studenterna når examensmålen inom färdighet och förmåga. Syftet har vidare varit att identifiera förbättringsområden och styrkor, ge tillfälle till lärosätena att värdera sitt arbete och utbyta erfarenheter samt att skapa kunskap om vilka resultat som uppnåtts.

Metodutveckling i dialog

Den tematiska utvärderingen inleddes med ett metodutvecklingsarbete i flera steg där olika intressentgrupper var involverade. Utvärderingen har byggt vidare på:

- UKÄ:s tidigare utvärderingsresultat
- Forsknings- och rapportresultat

- Kunskaper och erfarenheter som genom möten och dialoger med rådgivande grupp, UKÄ:s referensgrupper och representanter från de lärosätena som ger utbildning som leder till sjuksköterskeexamen.

I möten med den rådgivande gruppen och med lärosätena togs ett omfattande material fram som berörde de utmaningar som lärosätena behövde arbeta vidare med, kopplade till färdighet och förmåga. De synpunkter och det material som hämtats in från dessa möten har varit centrala för utformningen av utvärderingen.

Rådgivande gruppen bestod av:

- Margareta Bachrack Lindström, prorektor och biträdande professor, Linköpings universitet
- Matilda Byström, student vid sjuksköterskeutbildningen, Lunds universitet
- Maria Ekelin, lektor och docent med forskning inom medicinsk pedagogik, Lund universitet
- Marie Elf, professor i omvårdnad och utvecklingsledare inom sjuksköterskeprogrammet, Högskolan Dalarna
- Maria Gradin, avdelningschef och medicine doktor, Utbildningscentrum, Region Örebro län
- Ami Hommel, professor, Malmö universitet och ordförande för Svensk sjuksköterskeförening
- Bo-Anders Jönsson, professor, Lunds universitet
- Maria Lindholm, förbundsombudsman, Vårdförbundet
- Anna-Clara Olsson, utredare, avdelningen för arbetsgivarfrågor, Sveriges Kommuner och Regioner
- Carina Skoglund, sakkunnig patientsäkerhet, Socialstyrelsen
- Louise Stjernberg, kvalitets- och utvecklingschef och docent, Hälso- och sjukvården, Region Blekinge

Utvärderingens utformning

Utvärderingen har genomförts i form av en tematisk utvärdering, vilket betyder att UKÄ har anpassat utvärderingens utformning till det aktuella temat. Två bedömningsområden har ingått i utvärderingen: Förutsättningar samt Utformning, genomförande och resultat.

De utvärderingsfrågor som lärosätena har besvarat i utvärderingen är följande:

- 1a. Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra lärarförsörjning?
- 1b. Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra handledarutbildning för handledare i klinisk verksamhet?

- 1c. Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra kliniska placeringar?
- 2. Hur arbetar lärosätet med att utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningen så att studenterna kan visa färdighet och förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling?
- 3. Hur arbetar lärosätet med att utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningen så att studenterna kan visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper?
- 4. Vilka förändringar i utformningen och genomförandet av den kliniska delen av utbildningen tror ni/skulle ni önska kvarstår efter coronapandemin?

Fråga 4 formulerades utifrån det uppdrag som UKÄ fått av regeringen att följa upp konsekvenserna för högskolans verksamhet av beslut och insatser som lärosätena har genomfört med anledning av coronapandemin. Bedömaregruppen har inte lämnat några graderade rekommendationer till lärosäten i förhållande till fråga 4, utan resultaten av fråga 4 inkluderas istället i UKÄ:s slutrapportering av regeringsuppdraget kopplat till coronapandemins konsekvenser för högskolan. Slutredovisning sker 1 december 2022. Bedömaregruppens reflektioner (se nedan) sammanfattar även resultaten av fråga 4.

Relevanta resultat för fråga 1a – 4 rapporteras även till samordnaren för regeringsuppdraget *Samordnat arbete för fler platser för verksamhetsförlagd utbildning i sjuksköterskeutbildningen*.

Den tematiska utvärderingens olika steg

Upptaktsmöte

På det inledande upptaktsmötet som genomfördes via Zoom, presenterade UKÄ utvärderingens syfte och arbetssätt. UKÄ bjöd in representanter från varje lärosäte, studentkårer och några representanter från bedömaregruppen. Processen för den tematiska utvärderingen, beskrivning av metodarbetet, frågor och svar om utvärderingen och annat material har under utvärderingens gång funnits att ta del av på UKÄ:s webbsida <https://www.uka.se/kvalitetssakring--examenstillstand/tematiska-utvarderingar/fardighet-och-formaga-i-sjukskoterskeutbildningar.html> som uppdaterats löpande.

Fyra veckor efter upptakten skickade lärosätena in underlag – en bakgrundsbeskrivning - till UKÄ inför värderingsmötet. Bakgrundsbeskrivningen innehöll uppgifter om lärosätets utbildningar som leder till sjuksköterskeexamen och antalet antagna studenter det senaste året. Lärosätena bifogade även sina respektive utbildningsplaner med uppgifter om

utbildningens kurser och antalet högskolepoäng, fördelat på termin. Uppgifter om lärarresurserna lämnades i mallen för lärartabellen.

UKÄ tog fram information i form av statistik uppdelat per utbildning och på nationell nivå över exempelvis antalet nybörjare, antalet examinerade, söktrycket och genomströmningen. Informationen delades med lärosätena och bedömargruppen.

Värderingsmöte

Till värderingsmötet bjöd UKÄ in företrädare för varje lärosätes sjuksköterskeutbildning från följande kategorier: ledning, programansvariga, studenter samt regionala och kommunala vårdaktörer. Under värderingsmötet värderade företrädarna utbildningen utifrån utvärderingsfrågorna och dokumenterar värderingen i punktform i ett formulär för självvärderingen. Värderingsmötet anordnades för fyra–fem lärosäten samtidigt med högst tre deltagare per kategori.

Självvärdering och yttrande

Varje lärosäte skickade in sin självvärdering fem veckor efter värderingsmötet. Bedömarna har bedömt varje utbildning i ett kortfattat yttrande i form av rekommendationer graderade utifrån vad lärosätet bör utveckla och kan utveckla. Yttrandets rekommendationer har utgått från självvärderingen, som ligger som bilaga till yttrandet. Bedömarna har också sammanfattat det nationella läget för hur lärosätena arbetar med färdighet och förmåga i sjuksköterskeutbildningarna och vilka styrkor och förbättringsområden som finns.

Beslut

UKÄ har fattat beslut om bedömnarnas graderade rekommendationer.

Uppföljning

Alla lärosäten ska skicka in en åtgärdsredovisning av hur de har hanterat de graderade rekommendationerna, senast 1 november 2023. Lärosätena måste besvara hur börrekommendationerna har hanterats, men är välkomna att svara även på hur de har arbetat vidare med båda typerna av de graderade rekommendationerna för att skapa bästa möjliga kvalitetsutveckling. Bedömarna tar därefter ställning till åtgärderna och sammanställer resultatet.

Rekommendationerna är inte tvingande, det vill säga att examenstillstånd inte kan återkallas i uppföljningen. Uppföljningen avslutas med en återsamling av lärosätena för kunskapsutbyte. Syftet med uppföljningen är att ge återkoppling som är utvecklande för enskilda lärosätens förbättringar och för att lyfta behoven på nationell nivå.

Den tematiska utvärderingens resultat på nationell nivå – bedömargruppens reflektioner

Bakgrund

Behovet av sjuksköterskor som har hög kompetens inom en rad olika områden ökar. Detta konstaterar både World Health Organization (WHO) i sin rapport *State of the world's nursing 2020: investing in education, jobs and leadership* och Statens offentliga utredningar 2021:52 *Vilja välja vård och omsorg – En hållbar kompetensförsörjning inom vård och omsorg om äldre*. För att möta utmaningar i framtiden ställer detta i sin tur ökade krav på att sjuksköterskeutbildningarna är av hög kvalitet och innovativa.

Svensk hälso- och sjukvård står inför stora förändringar med alltmer vård och rehabilitering i hemmet och med endast högspecialiserad vård på sjukhus vilket OECD också uppmärksammar i rapporten *Health at a glance* från 2017. Hälso- och sjukvården har länge haft huvudfokus på akut vård, men det sker nu en övergång till mer hälsopromotion och förebyggande arbete. Befolkningen ställer i dag högre krav på att vården ska vara personcentrerad och att patient och vårdgivare fattar gemensamma beslut. Kunskaper som erbjuder lovande möjligheter att förbättra patientvård, säkerhet och resultat, byggs också upp över tid. Dessa trender har uppmärksammats i rapporten *Från mottagare till medskapare. Ett kunskapsunderlag för en mer personcentrerad hälso- och sjukvård* från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys från 2018. Trenderna skapar också ett behov av sjuksköterskor som kan arbeta evidensbaserat och personcentrerat i linje med Socialstyrelsens modell för evidensbaserad praktik.

Statskontorets rapport *Vision e-hälsa 2025 – ett försök att styra genom samverkan* från 2021 visar att det sker en snabb digitalisering i hälso- och sjukvården både i utförande och arbetssätt. Sjuksköterskor behöver kunna använda teknik i mötet med patienter och närstående samt i samarbete med kollegor. Digital teknik behövs för att kunna samla in och analysera patient- och verksamhetsdata. Utvecklingen av ny teknik inom hälso- och sjukvården påverkar direkt omvårdnaden, sjuksköterskeyrket och sjuksköterskeutbildningen. Sjuksköterskor är nyckelpersoner när det gäller att introducera och använda teknik i det praktiska arbetet. Förmågan att förstå och använda teknik blir en allt viktigare del av sjuksköterskors kompetens.

Teamarbete och samarbete är viktiga färdigheter för all hälso- och sjukvårdspersonal, inklusive sjuksköterskor. Ett bra teamarbete är avgörande för hälso- och sjukvårdens kvalitet och patientsäkerhet. Teamarbete och samarbete är också en av de sex kärnkompetenserna inom omvårdnad: vårdpersonal måste ha förmågan att samarbeta och komplettera varandra i patientvården.

Vårdbehoven i Sverige kommer att fortsätta att växa och öka i komplexitet; befolkningen blir äldre och mer heterogen. Sverige har valt att koppla genomförandet av FN:s Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling till folkhälsopolitiken, vilket beskrivs väl i

Folkhälsomyndighetens rapport från 2020: *På väg mot en god och jämlik hälsa – Stödstruktur för det statliga folkhälsoarbetet*. Det övergripande målet är att skapa förutsättningar i samhället för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och att minska de påverkbara hälsoklyftorna som finns. Om man jämför globalt är folkhälsan i Sverige god och för stora grupper av befolkningen utvecklas hälsan positivt. Men det finns fortfarande skillnader som behöver åtgärdas: i hälsa, levnadsvanor och livsvillkor mellan kvinnor och män samt mellan socioekonomiska grupper och utsatta grupper.

Parallellt med hälso- och sjukvårdens utmaningar sker en stor omsättning av vårdpersonal, och en vanlig utmaning i dag är att behålla personal. Det kommer också att vara brist på nyexaminerade sjuksköterskor fram till 2035. Pensionsavgången för grundutbildade sjuksköterskor väntas bli relativt måttlig, eftersom knappt en tredjedel i dag är 50 år eller äldre. En andel grundutbildade sjuksköterskor förväntas vidareutbilda sig, främst till specialistsjuksköterskor.

Sjuksköterskeutbildningarna i landet behöver utbilda sjuksköterskor som har beredskap att möta framtidens förändringar och som har kompetens att kunna arbeta i ett nytt hälso- och sjukvårdslandskap med mer vård och rehabilitering i hemmet och med hjälp av digital teknik. Dessutom behöver professionen stärkas genom att i utbildningen skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv och för beredskap att möta förändringar.

Sjuksköterskeexamen omfattar 180 högskolepoäng och är en yrkesexamen på grundnivå. Tjugofem lärosäten har rätt att utfärda sjuksköterskeexamen och alla anordnar också utbildning till sjuksköterska. Det innebär att det finns minst ett lärosäte i varje region som anordnar utbildning till sjuksköterska. Under läsåret 2019/20 utfärdades drygt 4 500 sjuksköterskeexamina. Våren 2021 var närmare 16 000 studenter registrerade på sjuksköterskeutbildningen. I utbildningen till sjuksköterska ingår klinisk utbildning i hälso- och sjukvårdsverksamheter, s.k. verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Den kliniska utbildningen är en nödvändig del av utbildningen för att studenterna ska omsätta de teoretiska kunskaperna i praktiskt arbete. I dag finns det utmaningar vad gäller att ordna VFU-platser inom sjuksköterskeutbildningen på grund av brist på erfarna sjuksköterskor som handledare och minskade vårdplatser inom den slutna hälso- och sjukvården. Det ställer krav på att andra verksamheter tar emot studenterna.

UKÄ:s tematiska utvärdering av utbildning som leder till sjuksköterskeexamen har fokuserat på färdighet och förmåga och specifikt på examensmålen att ”visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling” samt att ”visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper”. Utvärderingen har även fokuserat på hur lärosätena bidrar till studenternas möjlighet att nå examensmålen genom att säkerställa förutsättningarna, som kompetensförsörjning, kliniska placeringar och handledning under kliniska placeringar.

Under samma period som den tematiska utvärderingen genomfördes tillsatte regeringen utredningen *Tryggare i vårddyrket – en översyn av vissa frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska* (Statens offentliga utredningar 2022:35), som också delvis har

fokuserat på förutsättningar för VFU. Det är bedömargruppens uppfattning att det är mycket positivt att både utredningen och UKÄ:s tematiska utvärdering har analyserat förutsättningar, struktur och examensmål för sjuksköterskeutbildningen. Lärosätena kommer att kunna använda resultaten som underlag för kvalitetsutveckling under kommande år.

Förutsättningar för sjuksköterskeutbildning

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Kompetensförsörjning – gemensamma utmaningar och förslag på lösningar

Kompetensförsörjningen vid landets sjuksköterskeutbildningar är en gemensam utmaning för många lärosäten. Några lärosäten är inne i en generationsväxling för personalen, vilket också innebär utmaningar. Bedömargruppen vill i sammanhanget påpeka att kompetensförsörjningen inte enbart är en fråga om antalet lärare, utan också gäller utbildningarnas innehåll och kvalitet.

I självvärderingarna framkommer att flera av lärosätena har svårt att rekrytera personal, framför allt lektorer och professorer. Bedömargruppen har även noterat att få av docenter och professorer deltar i undervisningen i grundutbildningen vid de flesta utbildningar. Med få seniora lärare riskerar den vetenskapliga förankringen av utbildningen att bli bristfällig. Flera goda exempel och förslag på lösningar framfördes samtidigt vid den tematiska utvärderingens värderingsmöten, till exempel att:

- upprätthålla vetenskaplig kompetens genom gemensamma doktorandtjänster för lärosäten och kliniker
- samarbeta mer med andra lärosäten om senior lärarförsörjning
- satsa på att ha karriärsamtal med doktorander för att inspirera dem till en framtida karriär inom akademien.

Utvärderingen har också visat att det finns vissa svårigheter för lärosätena att rekrytera lärare med aktuell klinisk kompetens och specialistsjuksköterskekompetens. Eftersom hälso- och sjukvården ständigt utvecklas och förändras, behöver lärarkompetensen vid sjuksköterskeutbildningarna både vara kliniskt grundad och professionsgrundad. Samtidigt har lärosätena även här delat med sig av goda exempel och förslag på lösningar. Exempel på det är deltidsanställning för lärare vid ett kliniskt träningscentrum.

Självvärderingarna visar att många lärosäten arbetar med en kompetensförsörjningsplan. Trots detta saknas ibland en kompetensförsörjningsplan, inklusive kopplingen till den strategiska kompetensförsörjningsplanen vid lärosätet. Bedömargruppen tycker att det är viktigt att det finns en tydlig kompetensförsörjningsplan på plats, som också innehåller en diskussion om prioriteringar av resurstilldelning och rekryteringsbehov. Det gäller speciellt

för de sjuksköterskeutbildningar som är placerade inom större institutioner och fakulteter med flera olika vårdutbildningar. Det är angeläget att ledningen för sjuksköterskeutbildningen är en part i en gemensam verksamhetsplanering vid lärosätet, och att utbildningsledningen och fakultets- eller institutionsledningen kontinuerligt diskuterar kompetensbehov och försörjning i förhållande till utbildningens behov och profil. Att utveckla profilmråden vid sjuksköterskeutbildningarna tycker bedömargruppen skulle kunna vara en av lösningarna på kompetensdilemmat; ett profilmråde kan medföra ett stöd vid marknadsföring för nyrekrytering men också vara en hjälp att identifiera behov av specifik kompetens.

Antalet examina och utbildningarnas kvalitet vid landets sjuksköterskeutbildningar påverkar kompetensförsörjningen av sjuksköterskor nationellt. Bedömargruppen tycker därför att det är viktigt att förstärka arbetet som nu sker med kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården. Det gäller både inom de regionala vårdkompetensråden och nationella kompetensrådet. Om lärosätena inte klarar av att erbjuda sjuksköterskeutbildning med tillräcklig kvalitet, kan kompetensförsörjningen för hälso- och sjukvården hotas.

Meritering och kompetensutveckling för gamla och nya kollegor

Kompetensförsörjning handlar inte bara om att attrahera och rekrytera ny personal, utan också om att behålla redan anställda lärare och utveckla deras kompetens. Bedömargruppen vill i sammanhanget framhålla framgångsfaktorer för att få behålla medarbete, som kompetensutvecklingstiden för att bedriva forskning eller pedagogiskt utvecklingsarbete. Det kan också handla om att se över kompetensutvecklingstidens omfattning och innehåll. Medarbetarnas forskning och pedagogiska kompetensutveckling måste stämma överens med verksamhetens och individens behov samt ingå i tjänsteplaneringen. I självvärderingarna finns goda exempel på interna aktiviteter som stärker lärarnas kompetens. Till exempel arbetar en del lärosäten med ”spetskompetensgrupper” där lärare med kompetens och intresse inom ett område samlas i grupper, utvecklar området vidare och sprider kunskap i lärarkollegiet. Andra lärosäten strävar efter att blanda kompetenser, som adjunkter, lektorer och professorer, i kurserna. Det finns fler goda exempel på aktiviteter för att stärka både ämneskompetensen och den pedagogiska kompetensen i kollegiet, som årliga interna pedagogiska konferenser.

Bedömargruppen vill framhålla att det är lika viktigt med pedagogisk kompetens som vetenskaplig kompetens. De flesta lärosäten har krav på högskolepedagogisk utbildning inom 2 år efter anställningen, vilket bedömargruppen anser är mycket betydelsefullt. Dock vill bedömargruppen trycka på att lärarnas pedagogiska kompetens kontinuerligt behöver följas upp och utvärderas. Det är även viktigt att lärarna har möjlighet att regelbundet stärka sin pedagogiska kompetens och att den pedagogiska meriteringsvägen är lika tydlig som den vetenskapliga.

Några lärosäten beskriver ett gott exempel i form av en framgångsrik lektorsrekrytering genom att de internt satsat på forskarutbildning till de redan anställda lärarna/adjunkterna. Bedömargruppen tycker att det på lång sikt även är viktigt att förtydliga karriärmöjligheterna

som akademiker och forskare för studenterna, för att på så sätt kunna locka möjliga doktorander till lärosätet. Vid nyanställning blir karriärplanering extra betydelsefullt för att stärka kompetensen, men även för att behålla medarbetaren i framtiden.

Samverkan och samnyttjande av kompetens mellan institutioner och lärosäten

Flera lärosäten lyfter fram att de behöver samverka om kompetens. Det skulle kunna fungera som en framgångsfaktor eftersom många lärosäten konkurrerar om disputerade lärare och olika spetskompetenser. En del lärosäten arbetar redan med att byta kompetenser med varandra och har hittat fungerande modeller. Bedömargruppen föreslår att de redan etablerade samverkansarenorna för lärosätena – *Lärosäten syd, öst, norr* – kan vara en plattform för att dela kompetensbehov och utveckla samverkansmodeller. Förutom att samverka om kompetens kan samverkan även gälla kurser och utbildningsmaterial, som föreläsningar, för att effektivisera resurser och öka kvaliteten i utbildningen. Bedömargruppen vill också lyfta fram att samverkan kan ske inom det egna lärosätet, eftersom det finns olika kompetenser vid olika institutioner eller ämnen.

Flera lärosäten anser att samverkan med den administrativa enheten inom det egna lärosätet är extra viktigt för resurstilldelningen. Lärare upplever ofta administration som betungande och ett hinder för att genomföra undervisning och känna tillfredsställelse i arbetet. Här menar bedömargruppen att lärarna tillsammans med organisationen behöver identifiera hur det administrativa stödet skulle kunna byggas ut för sjuksköterskeutbildningarnas bästa.

Flera av självvärderingarna beskriver ett behov av nya kompetenser, till exempel kompetens i relation till hälso- och sjukvårdens omställning till det nationella målet för god och nära vård. Bedömargruppen anser att samverkan mellan lärosätena och hälso- och sjukvården blir extra viktig här, för att identifiera specifika behov av kompetens i omställningen. Bedömargruppen anser också att de regionala vårdkompetensråden och det nationella vårdkompetensrådet bör ge förslag på en modell för samverkan mellan lärosäten, men även mellan lärosätena samt hälso- och sjukvårdens verksamheter inom regionerna.

Kombinerade uppdrag mellan lärosäten och vårdverksamhet för kompetenssänkning

De flesta lärosäten beskriver att de arbetar med att utveckla kombinerade uppdrag för lärare vid lärosätet och i hälso- och sjukvårdens verksamhet. De framhåller att det är avgörande för att höja den kliniska kompetensen och säkerställa kompetensen vid lärosätena även i framtiden. Dessutom framhåller de betydelsen av att säkerställa att det finns vetenskapligt meriterade sjuksköterskor inom hälso- och sjukvård i syfte att bedriva en evidensbaserad och patientsäker hälso- och sjukvård.

Det verkar dock som utvecklingen av kombinerade uppdrag är förknippad med vissa utmaningar. Det har av tradition skapats modeller där lärare är anställda både på lärosätet och inom verksamheten, eller modeller där lärosätet och verksamheten har delat på kostnaden.

Bedömargruppen anser dock att det krävs nya sätt att arbeta med kombinerade uppdrag för att få uppdragen hållbara under en längre tid. En del lärosäten arbetar med att alla lärare har minst 20 procent klinisk tjänstgöring. På andra lärosäten utgår de kombinerade uppdragen från lärosätet, och kliniken faktureras den del där uppdraget genomförs. Bedömargruppen vill framhålla att det här finns behov av en större flexibilitet.

Ett förslag från bedömargruppen är att de kombinerade uppdragen skulle kunna finnas på olika nivåer – inte bara för lektorer eller professorer, utan även för adjunkter med en kombination av undervisning och klinisk tjänstgöring. I de kombinerade uppdragen kan även kompetensutveckling med fördel läggas in, som forskarutbildning för vetenskaplig meritering för lärare med adjunktansställning. Det skulle då vara möjligt att både lärosätet och hälso- och sjukvården finansierar forskarutbildningen för personer som är verksamma i båda verksamheterna. Det finns tyvärr för få modeller för de kombinerade uppdragen som är utvärderade på lång sikt och där det finns en tydlig synergi. Bedömargruppen anser att de regionala vårdkompetensråden och det nationella vårdkompetensrådet kan få i uppdrag att utvärdera befintliga modeller och ta fram förslag för kombinerade uppdrag vid lärosäten och i vårdverksamheter för sjuksköterskor.

Eftersom aktuell klinisk kompetens är en bristvara för flera av lärosätena, kan kombinerade uppdrag mellan lärosäten och vårdverksamhet vara ett alternativ. För de lärosäten som har adjungerade kliniska adjunkter (AKA) i sin organisation för VFU, föreslår bedömargruppen att lärosätet samverkar med vårdverksamheten ser över om antalet AKA är tillräckligt och om de kan undervisa i andra delar än VFU. Uppdraget som AKA behöver precis som andra uppdrag följas upp och utvärderas i relation till kompetensförsörjning på kort- och lång sikt. Här anser bedömargruppen att AKA-uppdragen på ett tydligare sätt skulle kunna regleras i VFU-avtalen.

För att locka fler att se arbetet som lärare som en karriärväg för sjuksköterskor, kan de kombinerade uppdragen bli förebilder inom både akademien samt hälso- och sjukvården. Här vill bedömargruppen lyfta att det är betydelsefullt att göra studenterna medvetna om möjligheter i yrket och att de får del av undervisningen ledd av lärare med kombinerade uppdrag.

Handledarutbildning

Olika modeller för handledarutbildning

Handledarutbildningen för medarbetare inom hälso- och sjukvården som handleder studenterna under VFU är avgörande för utbildningens kvalitetssäkring. Det anser både lärosätena och vårdverksamheterna. Alla lärosäten beskriver att de erbjuder någon form av poänggivande handledarutbildning som varierar mellan 7,5 och 15 högskolepoäng. De flesta lärosäten erbjuder en universitetskurs på 7,5 högskolepoäng på grundnivå, medan några lärosäten erbjuder två kurser på vardera 7,5 högskolepoäng på både grundnivå och avancerad nivå. Vissa lärosäten erbjuder bara handledarutbildning på avancerad nivå, men

bedömargruppen anser att det här upplägget innebär en risk att handledare som inte är behöriga på avancerad nivå utesluts från utbildningen.

Självvärderingarna visar att handledarutbildningen ibland är öppen för olika vårdprofessioner och även både för lärare och kliniker. Bedömargruppen anser att det i dessa fall kan vara av betydelse att handledarutbildningen knyts till respektive sjuksköterskeutbildning. Handledare behöver ha specifik kunskap om lärandemålen för sjuksköterskeutbildningen och kunna utgå från och omsätta dem i den konkreta handledningssituationen. Bedömargruppen anser också att det finns en kvalitativ nytta med att en handledarutbildning behöver inkludera kunskap om vanliga handledningsmodeller som *peer learning*, som flera lärosäten använder. Det är samtidigt viktigt att både handledarna och studenterna har en gemensam bild av en handledningsmodell för att den ska kunna fungera i praktiken under en klinisk placering.

De flesta av lärosätena anger i sina självvärderingar att handledare ute i verksamheten uppmanas att genomföra handledarutbildningen, men beskriver samtidigt att det finns utmaningar med både lågt söktryck och fallerande genomströmning. Detta är bland annat ett resultat av att det finns en stor omsättning på vårdpersonal i hälso- och sjukvården och att det inte alltid finns tid för vårdpersonal att avsätta till handledarutbildning och handledning. Bedömargruppen anser därför att krav på handledarutbildning för att få handleda studenter i sjuksköterskeutbildningen tydligt behöver regleras i VFU-avtalen. Med fördel kan handledarkompetens även kopplas samman med karriärstegar för sjuksköterskor inom verksamheten, för att på så sätt få fler sjuksköterskor att bli handledare och gå handledarutbildningen.

Kartläggning, definition och utvärdering av handledarutbildning

I självvärderingarna framgår att det finns ett behov av att kartlägga vilka behov som finns av handledarutbildning och vilka handledarutbildningar som ges vid landets lärosäten, både i innehåll och omfattning. För att kvalitetssäkra handledarutbildningen behöver man identifiera förbättringsområden som grund för att en nationell grundläggande och gemensam handledarutbildning ska kunna utvecklas. Inom det arbete som pågår i det nationella vårdkompetensrådet med att ta fram en nationell handledarutbildning, föreslår därför bedömargruppen att en kartläggning genomförs av vilka behov som finns och vilka utbildningar som erbjuds nationellt. Det finns i dag ingen nationell, gemensam definition av vad en handledarutbildning är och ska innehålla. Om handledarutbildning ska bedrivas på ett fåtal platser i landet för att få en mer gemensam och likvärdig utbildning med en ökad kvalitet och effektivare resurstilldelning, behöver förslaget enligt bedömargruppen utredas. Bedömargruppen föreslår att nationella vårdkompetensrådet kan koordinera även detta arbete.

Bedömargruppen anser att handledarutbildningen kontinuerligt behöver utvärderas lokalt, när det gäller både behov, form, innehåll och marknadsföring. Utvärderingen behöver ske i samverkan mellan lärosätet och vårdverksamheten och vända sig till både studenter, handledare, chefer och berörda lärare i utbildningen. Bedömargruppen föreslår också att

lärosätet och vårdverksamheten behöver inkludera handledarkompetens i medarbetarnas kompetensutvecklingsplan, både för de anställda lärarna och de sjuksköterskor som handleder studenterna. Om de som handleder studenterna saknar handledarutbildning, behöver lärosätet tillsammans med vårdverksamheterna ta fram en åtgärdsplan för att säkerställa att handledare har tillräcklig handledarutbildning. Bedömaregruppen vill framhäva att det i sammanhanget finns ett gemensamt ansvar för handledarutbildning mellan lärosätet och vårdverksamheten, som tydligt behöver regleras i VFU-avtal. Där ska det även framgå i vilken form dialog och samverkan kan ske. Även studenterna behöver ingå i dialoger om handledarutbildningen. Flera lärosäten har framfört att de behöver utveckla kommunikationen och olika samverkansforum för att kunna föra en bra dialog med verksamheterna – specifikt med verksamhetscheferna – om handledarutbildningen. Detta gäller syfte, innehåll och vikten av att sjuksköterskor som är handledare går utbildningen.

Under utvärderingens värderingsmöten har både lärosäten och studenter framfört att det också finns ett behov av att skapa en starkare brygga mellan å ena sidan lärosätet och lärarna i sjuksköterskeutbildningen och å andra sidan handledarna på de kliniska placeringarna. Skälet är att man vill uppnå en högre kvalitet i handledningen av studenterna. Ett gott exempel på det är att anordna regelbundna digitala träffar, för att exempelvis få en bättre samsyn om lärandemål och progression.

Flexibel handledarutbildning i samverkan

Flera lärosäten beskriver att de i försök att hitta lösningar för att öka både söktryck till och genomströmning i handledarutbildningen, erbjuder olika former av handledarutbildning. Många lärosäten beskriver också att de har utvecklat utbildningen tillsammans med verksamheten och att de arbetar för en mer flexibel utbildning både i innehåll, struktur och pedagogik. Handledarutbildningen bedrivs ibland bara på distans eller i kombination med traditionell campusförlagd utbildning. Det har lett till positiva effekter på genomströmningen: fler handledare kan komma ifrån vårdverksamheten för att delta i utbildningen. En del lärosäten har även utvecklat handledarutbildningen i olika kursmoment eller moduler där deltagarna får bygga ihop sin handledarutbildning utifrån individens förutsättningar och behov.

En del sjuksköterskeutbildningar anger att de har undervisning om handledning inbyggd i grundutbildningen. Många har även kamratstödd undervisning, exempelvis i form av handledningsmodellen *peer learning*, eller att studenter som kommit längre i utbildningen undervisar och handleder studenter i början av sin utbildning. Lärosätena beskriver att detta i förlängningen ger kompetens i handledning. Bedömaregruppen tycker att dessa upplägg är intressanta, men att de också behöver utvärderas för att kunna säkerställa de eventuella fördelarna. Dock kan inte upplägget ersätta behovet av handledarutbildning efter grundutbildningen.

Självvärderingarna framhåller behovet av en större samverkan om handledarutbildningen mellan lärosätena. Bedömagruppen föreslår därför att samverkan om handledarutbildningen mellan lärosäten skulle kunna ske genom samverkansplattformen *Lärosäten syd, öst, norr*.

Kliniska placeringar

Samverkan och studentinflytande för bättre kvalitet på kliniska placeringar

Den strukturella förändring som sker inom hälso- och sjukvården påverkar även landets sjuksköterskeutbildningar. Självvärderingarna identifierar framtida utmaningar för att säkerställa antalet kliniska placeringar. Lärosätena påtalar risker med att antalet kliniska placeringar kommer att minska när bara högspecialiserad vård ska ges på sjukhus, och när vård, omvårdnad och rehabilitering ska ges i patientens hem i form av nära vård.

Utvärderingen pekar därför på behovet av ökad samverkan med verksamheterna för att identifiera nya typer av kliniska placeringar, bortom sjukhusplaceringar, för att säkerställa tillgången till antalet kliniska placeringar baserat på behovet av utbildningsplatser.

Utvärderingen har exempelvis visat att det förekommit att studenter själva har fått ta ansvar för att söka kliniska placeringar, vilket bedömagruppen inte tycker är önskvärt.

I självvärderingarna framkommer att beställarförfarandet av kliniska placeringar skiljer sig åt mellan lärosätena. Bedömagruppen anser därför att varje lärosäte tillsammans med verksamheten behöver utveckla en handlingsplan för hur behovet av antalet kliniska placeringar ska säkerställas. Om inte lärosätet får tillräckligt många kliniska placeringar, kan det få stora konsekvenser för både ett minskat antal utbildningsplatser för lärosätet. På sikt kan det även påverka kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården. Bedömagruppen vill därför belysa att konsekvenserna av minskad tillgång på kliniska placeringar behöver dokumenteras och hanteras i samverkan mellan lärosätena och verksamheten. Antalet kliniska placeringar behöver också regleras både lokalt, regionalt och på nationell nivå.

Självvärderingarna visar också att samverkan bör utgå från en gemensam agenda med tydliga mål och att personer med mandat bör medverka i processen, så att beslut kan tas om viktiga strategiska satsningar för att säkerställa tillräckligt många kliniska placeringar. Ett gott exempel som framkom i samband med utvärderingens värderingsmöten om att säkerställa antalet kliniska placeringar var att samarbeta mellan lärosäten i ett geografiskt område, för att på så sätt gemensamt säkerställa kliniska placeringar för alla studenter.

Det framkommer i utvärderingen att samverkansavtalen mellan lärosätet och verksamheterna är viktiga dokument för att säkerställa antalet kliniska placeringar, men också för att precisera kvalitetskriterier för en placering inklusive pedagogisk kvalitet. Bedömagruppen anser att processer behöver utvecklas, så att avtalen kan införas och användas som styrdokument för att säkerställa antalet kliniska placeringar och säkerställa kvaliteten i utbildningen. Goda exempel som framkom i självvärderingarna var att utveckla gemensamma mötesforum mellan å ena sidan lärosätena och å andra sidan handledare och verksamhetsföreträdare inom

den kliniska verksamheten. Tillsammans har man haft som mål att dela information om avtal och dess innehåll. Ett förslag som framkommit från lärosätena under utvärderingen på hur man kan underlätta arbetet med samverkansavtal med kommuner, har varit att ha **ett** avtal med kommuner för kliniska placeringar i stället för flera olika.

En ny vårdkontext för kliniska placeringar ställer nya krav på färdigheter och förmågor hos studenterna, exempelvis digitala kunskaper för att kunna genomföra omvårdnad i patientens hem. Bedömaregruppen anser därför att utbildningens styrdokument – kopplade till utbildningens mål, lärandeaktiviteter och bedömningsunderlag – behöver utvecklas och diskuteras i samverkan. Detta behöver göras i samråd mellan studenter, handledare och personer som har kombinerade uppdrag och verksamhetsföreträdare inom den kliniska verksamheten. I flera av lärosätenas självvärderingar framkommer det att det i dag finns utmaningar i att förmedla utbildningens mål och innehåll till verksamhetsföreträdare, eftersom samverkan brister i ansvarsfördelning och kvalitetskriterier för VFU:n. Bedömaregruppen anser därför att lärosätena har ett viktigt ansvar för att bjuda in till dialog om de här frågorna. Ett förslag på samverkan från utvärderingens värderingsmöten är att introducera en gemensam lärplattform för studenterna, lärosätena och vårdverksamheterna under VFU, för att där dela dokument och följa lärandeprocessen.

Under utvärderingen har det framkommit att studenterna vill bli mer involverade i diskussioner om och utveckling av kliniska placeringar. De vill även ha utvärderingar av kliniska placeringar där deras erfarenheter tas till vara. Lärosätena vill att handledare och verksamhetsföreträdare bör ha möjlighet att lämna återkoppling på frågor om kliniska placeringar, enligt självvärderingarna. När bristande kvalitet identifieras bör det även finnas en åtgärdsplan samt en struktur för att återlämna resultatet till verksamheten. Skälet är att lärosätet i samverkan med verksamheten kan arbeta för en vidare utveckling av den återkoppling som framkommit för att säkerställa kvaliteten av den kliniska placeringen.

Flexibla handledarmodeller under kliniska placeringar

Utvärderingen har visat att hälso- och sjukvårdens strukturella förändring även påverkar tillgången till handledare under VFU:n. Självvärderingarna framhåller att handledarmodeller som *peer learning* är en möjlighet att säkerställa att studenterna får tillgång till handledare, eftersom modellen innebär att det behövs färre handledare per student. Bedömaregruppen anser att lärosätena behöver samverka med vårdverksamheten för att utveckla handledarmodeller som säkerställer tillgången på handledare. Det stämmer väl överens med utredningen *Tryggare i vårddyrket – en översyn av vissa frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska* (Statens offentliga utredningar 2022:35) som föreslår att lärosätena behöver se över och utveckla flexibla handledarmodeller för att möta efterfrågan på utbildade handledare. Hälso- och sjukvårdens strukturella förändring kan även medföra behov av förändrade lärandemål och lärandeaktiviteter, och kombinerade uppdrag kan vara till stor nytta eftersom dessa personer har insyn i både lärosätet och den kliniska verksamheten.

Integration av teori och praktik för att utveckla ett professionellt förhållningssätt

För att studenterna ska kunna utveckla sin färdighet och förmåga samt utveckla ett professionellt förhållningssätt, behöver de tillägna sig, tillämpa och integrera teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter. Det innebär att studenterna behöver förbereda sig inför VFU:n, vilket ibland kan vara en utmaning för lärosätena som utvärderingen visat. Ett gott exempel som framkommer i självvärderingarna är att flera lärosäten ger studenterna möjlighet till verksamhetsintegrerat lärande tillsammans med studenter från andra utbildningsprogram. Lärandet sker med stöd av reflektion över situationer och möten med patienter och närstående samt olika vårdprofessioner. Vid några lärosäten saknas andra utbildningsprogram, vilket leder till att utbytet med andra vårdprofessioner är begränsat. Bedömargruppen menar därför att lärosäten som saknar den möjligheten behöver utveckla möjligheter inom den kliniska verksamheten för verksamhetsintegrerat lärande.

I utvärderingen framkommer att klinisk färdighetsträning vid lärosätena kan vara en aktivitet där teoretiska kunskaper integreras med praktiska färdigheter. I självvärderingarna slår lärosätena fast att studenterna behöver erbjudas fler övningstillfällen med lärare, men också möjligheter i form av egeträning. Även studentledd undervisning ges som förslag för att öka möjligheterna till färdighetsträning. Självvärderingarna visar också att lärosätena bör säkerställa studentens kunskapsnivå för hur teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter har integrerats. Som goda exempel beskrivs att studenterna använder checklistor som signeras när ett moment är genomfört och att ett visst antal moment måste vara slutförda innan VFU:n får påbörjas. Inslag av professionell utveckling och kompetens ses som viktiga för att förstärka i utbildningen. Bedömargruppen föreslår att lärosätet tillsammans med andra utbildningar utvecklar lärandeaktiviteter som stärker den professionella kompetensen.

Omvårdnadsprocessen i utbildningen

Konstruktiv länkning och närståendeperspektiv för bättre måluppfyllelse

Omvårdnadsprocessen är den systematiska beslutsmodell som sjuksköterskor tillämpar för att individualisera vården genom att precisera patientens behov, risker och resurser.

Omvårdnadsprocessen kräver därför att studenternas teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter säkerställs. I självvärderingarna framkommer att lärosätena arbetar mer eller mindre målinriktat med konstruktiv länkning av lärandemål som relateras till examensmålet för omvårdnadsprocessen. Lärandemålen och aktiviteterna inbegriper bland annat kärnkompetenserna. Bedömargruppen anser att lärosätena behöver arbeta mer med att förtydliga undervisningen om omvårdnadsprocessen och omvårdnadsdiagnostiken. På så sätt kan studenterna stärka förmågan att föra ett kliniskt resonemang – där både patient- och närståendeperspektivet ingår. Lärosätena behöver även arbeta med hur perspektivet från närstående inkluderas i lärandemål, lärandeaktiviteter samt hur de examineras, eftersom det till stor del saknas. Viktigt är samtidigt att teoretiska kunskaper integreras med praktiska färdigheter så inte en fragmentering sker. Utvärderingen har visat att den typen av arbete med fördel kan göras gemensamt mellan lärosäten.

Klinisk färdighetsträning och strukturerade lärandeaktiviteter för bättre måluppfyllelse

En del av undervisningen i omvårdnadsprocessen sker i form av klinisk färdighetsträning och en annan del inom den kliniska verksamheten. Bedömargruppen noterar att det dock inte finns säkerställt vilka strukturerade lärandeaktiviteter som är lämpliga att ingå i VFU, vilket skulle behöva tydliggöra för att uppnå likvärdiga utbildningar. Det framkommer i utvärderingen att många lärosäten förbereder studenterna genom exempelvis fallstudier, praktiska övningar på kompetenscentrum eller i laborationsmiljöer med simuleringsmöjligheter, vilket fungerar väl. Bedömargruppen vill peka på vikten av att dessa praktiska övningar tydligt bör förankras i omvårdnadsprocessen så det inte enbart blir träning av själva görandet.

Miljöer med möjligheten till simulering kan bli viktiga arenor i framtiden för att möjliggöra praktiska övningar av teoretisk kunskap i en säker miljö. Här finns även potential för att genomföra simuleringsövningar i virtuella miljöer. Bedömargruppen anser att det behöver tydliggöras hur lärosätena arbetar för att utveckla dessa miljöer och för att säkerställa lärandeaktiviteternas kvalitet. Ett förslag från utvärderingens värderingsmöten är att koppla formativa bedömningar till det aktuella examensmålet. Hur möjligheter till samverkan med andra lärosäten och den kliniska verksamheten fungerar och kan fungera än bättre är också viktigt för lärosätena att identifiera.

Samverkan med den kliniska verksamheten och andra lärosäten om lärandemål och lärandeaktiviteter

Utvärderingen har visat att omvårdnadsprocessen behöver tydliggöras för handledare på den kliniska placeringen så att den blir tydlig vid bedömningssamtalen. I självvärderingarna beskriver lärosätena att de önskar mer samverkan med den kliniska verksamheten för att tydliggöra kunskapen om och synen på omvårdnadsprocessen. Bedömargruppen föreslår därför att lärosätena utvecklar gemensamma och regelbundna seminarier eller workshoppar med fokus på huvudområdet omvårdnad, vårdvetenskap och omvårdnadsprocessen. Möjligheten till kombinerade uppdrag blir här extra viktigt, eftersom personer med dessa uppdrag kan bli en viktig länk mellan lärosätet och den kliniska placeringen.

I självvärderingarna beskriver lärosätena att någon form av standardiserat bedömningsinstrument – exempelvis *Assessment of Clinical Education* (AssCe) eller Bedömningsformulär för verksamhetsförlagd utbildning (BeVut) – ofta används för att säkerställa måluppfyllelsen för att bedöma färdighet och förmåga. Det framkommer dock utmaningar med hur bedömningsinstrumenten kopplas till lärandemålen. Utmaningar finns också med att kommunicera med handledarna i den kliniska verksamheten om hur instrumenten ska användas. Några lärosäten beskriver att de behöver arbeta med att utveckla fler bedömningskriterier för examinerande moment i kurser som har fokus på färdighet och förmåga.

Bedömargruppen anser att lärosätena behöver utveckla fler lärandeaktiviteter med både teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter, för att kunna säkerställa studenternas färdighet och förmåga. Lärosätena påpekar också i sina självvärderingar att bedömningskriterierna måste vara kända för både studenterna och handledarna för att kunna bedömas rättssäkert. I termin sex genomför de flesta lärosäten en nationell klinisk slutexamination för sjuksköterskeexamen, för att säkerställa att studenterna uppnår den kliniska kompetens som krävs hos en nyexaminerad sjuksköterska. Detta ligger i linje med utredningen *Tryggare i vårddyrket – en översyn av vissa frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska* (Statens offentliga utredningar 2022:35) som föreslår att sjuksköterskeutbildningen bör avslutas med ett nationellt kliniskt slutprov.

Flera lärosäten beskriver i sina självvärderingar att bärande inslag i omvårdnadsprocessen tydligare behöver kopplas till lärandemålen, exempelvis delaktighet, delat beslutsfattande och stöd för egenvård. Bedömargruppen vill därför peka på att detta innebär att lärandemål kan behöva tydliggöras samt att lärandeaktiviteter behöver utvecklas. Viktigt är också att det finns en progression i lärandet genom hela sjuksköterskeutbildningen. Beskrivningen av kärnkompetenserna som ingår i undervisningen visar att lärandeaktiviteter som inkluderar omvårdnadsprocessen inte utgår från ett personcentrerat förhållningssätt, utan beskriver processer där patienten är passiv mottagare av vård.

Bedömargruppen anser att hälso- och sjukvårdens strukturella förändring behöver synas i undervisningen om omvårdnadsprocessen i större utsträckning. Lärandemål och lärandeaktiviteter behöver exempelvis inkludera välfärdsteknologi och e-hälsa. Skälet är att en stor del av framtidens hälso- och sjukvård kommer att genomföras på distans med stöd av välfärdsteknik. Flera lärosäten beskriver att undervisningen om kärnkompetenserna innehåller digitalisering, men med stort fokus på dokumentation och information. I linje med utredningen *Tryggare i vårddyrket – en översyn av vissa frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska* (Statens offentliga utredningar 2022:35) föreslår bedömargruppen att studenternas kunskap om e-hälsa och digitalisering måste stärkas i utbildningen. Erfarenheter från coronapandemin har gett lärosätena kunskaper och erfarenheter att i större utsträckning arbeta i virtuella miljöer, vilket skulle kunna tillämpas vidare för att ge studenterna erfarenheter av att arbeta med olika tekniker på distans och ge fler möjligheter till lärande. Former för detta skulle exempelvis kunna vara inspelade föreläsningar, digitala patientfall och simuleringsövningar. Bedömargruppen anser därför att lärosätena behöver planera för att utveckla virtuella miljöer som kan stärka studentens digitala kunskaper inför en förändrad hälso- och sjukvård.

Att lära sig interprofessionellt teamarbete

Logistiken för interprofessionellt lärande är en utmaning

De flesta lärosäten har beskrivit att de har någon form av interprofessionellt lärande i sin utbildning, som de ibland kallar teamarbete. De större universiteterna har goda förutsättningar

att samarbeta med andra professionsutbildningar för att säkerställa måluppfyllelse. Det finns goda exempel på utbildningsöverskridande verksamhetsintegrerade lärandeteam på större lärosäten. De lärosäten som har flera professionsutbildningar uttrycker dock att de har en utmaning att få det att fungera praktiskt på grund av logistiska problem mellan olika utbildningar. Även de lärosäten som har flera campus uttrycker att det är en utmaning att ge studenterna samma förutsättningar för interprofessionellt lärande. De menar att det ofta är enklare att få till kvalitet i interprofessionellt lärande på de campus som är förlagda nära större sjukhus.

De lärosätena som inte har andra professionsutbildningar beskriver att det är utmanande att få till interprofessionellt lärande över huvud taget. Lärosätena anger samtidigt att deras studenter arbetar med andra professioner under VFU:n, men att detta moment kan utvecklas. De menar att teamsamverkan med andra professioner i VFU tas för givet och kanske inte alltid följs upp i form av systematiska aktiviteter och examinationer, något som bedömargruppen anser är viktigt att arbeta vidare med.

Lärandeaktiviteter för att stärka interprofessionellt lärande

Bedömargruppen konstaterar att lärosätena behöver utveckla lärandeaktiviteter för interprofessionellt lärande, både under VFU:n och i andra kurser. Skälet är att studenterna ska kunna visa färdighet och förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper. Under värderingsmötena i den tematiska utvärderingen diskuterades att kompetens i interprofessionellt teamarbete behöver tränas i andra sammanhang än bara under VFU:n. För att öka patientsäkerheten behövs fler uppgifter och aktiviteter som kräver problematisering om teamarbetet som sker i verksamhet. Ett gott exempel ur självvärderingarna var användandet av loggbok, där studenterna systematiskt kan reflektera över teamarbetet under VFU:n.

Under utvärderingens värderingsmöten diskuterades också att lärosätena behöver vara mer aktiva för att utveckla fler lärandeaktiviteter under VFU och i teoretiska moment. Dessa aktiviteter kan utformas så att studenterna måste lösa uppgifter tillsammans med andra professioner samt beskriva och reflektera över dessa moment. De lärandeaktiviteterna behöver förekomma kontinuerligt under hela utbildningstiden och systematiskt följas upp. Ett gott exempel är så kallade aktivitetskort som används under VFU:n och där examensmålet ska analyseras och problematiseras. Det finns exempel på lärosäten som har lagt ut sina aktivitetskort på sin webbplats som gör att studenterna kan förbereda sig på inläsning av interprofessionellt teamarbete och vad det innebär för patienternas omvårdnad och hälsa.

Interprofessionellt teamarbete stärker vårdkvalitet

Det är många lärosäten som har infört begreppet interprofessionellt teamarbete i utbildningsplan och kursplaner. Regeringens utredning *Tryggare i vårddyrket – en översyn av vissa frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska* (Statens offentliga utredningar 2022:35) för fram vikten av studenternas kompetens inom interprofessionellt

teamarbete. Utredaren ger lärosätena i uppdrag att formulera om examensmålet om lagarbete till ”visa förmåga till interprofessionellt teamarbete inom hälso- och sjukvården och samverkan med yrkesgrupper inom andra delar av samhället”. Den målbeskrivningen finns redan nu i den nya läkarutbildningen. Utredaren menar att förslaget är mer modernt och förtydligar vikten av interprofessionellt teamarbete i utbildningarna eftersom samtida hälso- och sjukvård ska utföras av team och genom interprofessionellt teamarbete. Det nya förslaget förtydligar även interprofessionellt teamarbete med yrkesgrupper i angränsande verksamheter inom andra delar av samhället. En del lärosäten arbetar redan med utvecklingsarbeten för att få till samverkan med andra samhällsviktiga funktioner, till exempel polis och socialtjänst. En del lyfter i utvärderingen att det med fördel kan genomföras till exempel när det handlar om våld i nära relationer. Bedömargruppen anser att en omformulering av examensmålet kommer att stimulera lärosätena att våga tänka nytt om det interprofessionella lärandet, exempelvis med simuleringar och samarbeten med fler och ”nya” studentgrupper, vilket är positivt.

Det är positivt att både den här tematiska utvärderingen och utredningen *Tryggare i vårddyrket – en översyn av vissa frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska* (Statens offentliga utredningar 2022:35) uppmärksammar vikten av att skapa tydligare examensmål, lärandemål i kursplaner samt aktiviteter i interprofessionellt samarbete. Interprofessionellt arbete bidrar till vårdens kvalitet och att patientens olika behov kan tillgodoses. Detta konstateras också exempelvis i Socialstyrelsens samlade stöd för patientsäkerhet och i 2018 års rapport från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, *Från mottagare till medskapare. Ett kunskapsunderlag för en mer personcentrerad hälso- och sjukvård*.

I teamet bidrar olika professioner med sina kompetenser för att nå målen. Interprofessionellt teamarbete lyfts fram som en förutsättning för en hög patientsäkerhet. Samverkan i team är en kärnkompetens för sjuksköterskor och ingår i kompetensbeskrivningen för legitimerade sjuksköterskor och andra vårdprofessioner. Kompetensen innebär förmåga att samverka med andra professioner, att ha kunskap om, förståelse och respekt för andra professioners funktioner, roller och etiska värderingar. Det innebär att studenterna behöver träna på teamarbete med olika professioner. Många lärosäten beskriver hur de har lagt in systematiserad samverkan mellan olika utbildningar och olika vårddyrken. Det sker framför allt i VFU:n.

Arbete med patientfall för att stärka interprofessionellt lärande

En undervisningsmetod för att stärka färdighet och förmåga att arbeta interprofessionellt kan vara simuleringseminarier, där studenter från olika professioner möts och samverkar i patientscenarier. Det finns goda exempel från lärosätena där studenter från olika utbildningar arbetar med patientfall under en eller ett par dagar. Den här modellen kan vara ett sätt att förstärka möjligheten att nå examensmålet. Det diskuterades under utvärderingens värderingsmöten om möjligheterna för lärosäten att gå samman och anordna liknande temadagar gemensamt med andra lärosäten. Det skulle vara möjligt med dagens digitala teknik. Interprofessionellt lärande har utförts online under coronapandemin och lärosätena beskriver att detta har fungerat bra, och kan vara en lösning för lärosäten som inte erbjuder flera vårdutbildningar. Andra bra exempel för att träna interprofessionellt teamarbete är

undervisningsavdelningar och utbildningsmottagningar, där respektive profession arbetar tillsammans och har tydliga roller. Lärosätena har även tagit upp att de har eller behöver utveckla fallundervisning inför VFU:n där teamarbetets betydelse tydliggörs. Det finns även tankar hos flera lärosäten att inför VFU:n öka träningen på kliniska träningscentrum om interprofessionellt teamarbete.

Förberedelser inför interprofessionellt lärande både i praktiska och teoretiska kurser

Bedömargruppen vill belysa att det behövs förberedelse för interprofessionellt teamarbete i samband med teoretiska kurser, liksom i VFU. Utbildningen ska bidra till att stärka sjuksköterskans professionskunskap och rollen som sjuksköterskan har i teamarbetet. Den kompetensen krävs för att kunna samverka i team och kunna bidra med omvårdningskunskap.

För att förbereda studenterna för interprofessionellt teamarbete så behövs lärandeaktiviteter exempelvis i det arbete som sker i studiegrupper och som inkluderar en reflektion av egen förmåga och färdighet i teamarbete och ledarskap. De teoretiska kurserna och momenten bör innehålla aktiviteter som ger studenterna nycklar och verktyg för att samarbeta med andra. Även studenternas kompetens och förmåga behöver stärkas, så att de i sin tur kan argumentera för och synliggöra omvårdnad som professionens bidrag i teamarbetet. Maktförhållanden mellan olika professioner glöms ibland bort i samband med lärandeaktiviteter i det interprofessionella teamarbetet, men är också en viktig företeelse att vara medveten om. Det finns goda exempel där lärosäten har en portfoliomethod eller loggbok, där studenterna får möjlighet att reflektera över sitt samarbete och ledarskap i teamarbete.

Pedagogiska modeller och konstruktiv länkning för interprofessionellt lärande kan vidareutvecklas

Olika pedagogiska modeller – till exempel problembaserat lärande och handledningsmodellen *peer learning* – lyfter många lärosäten fram som aktiviteter för att säkerställa lärandemålet ”lagarbete och teamsamverkan”. I det problembaserade lärandet kan teamarbetet och sjuksköterskans roll lyftas fram för att lösa patientfall, och i *peer learning* får studenten lösa problem tillsammans med en medstudent. En del lärosäten lyfter fram att de har personcentrerade eller patientfokuserade lärandemodeller i VFU som kan vara en väg att träna på interprofessionellt teamarbete. Personcentrerade lärandemodeller innebär att studenten fokuserar på omvårdnad av ett fåtal patienter, vilket kräver samarbete med flera involverade professioner.

Bedömargruppen anser att den konstruktiva länknigen mellan lärandemål, lärandeaktiviteter, examinationer behöver utvecklas för vissa lärosäten. En del lärosäten har under utvärderingens gång själva lyft fram att betygsriterier för det interprofessionella teamarbetet behöver formuleras och vara kända av studenterna under hela utbildningstiden. Progressionen av lärandemålet behöver också utvecklas och säkras.

De flesta lärosätena för fram att examensmålet och lärandemålen kopplade till interprofessionellt lärande, behöver konkretiseras i vårdverksamheten.Handledarna kan behöva stöttning för att säkerställa att lärandeaktiviteter och bedömning håller en god nivå kopplat till att kunna arbeta i ett interprofessionellt i team. Bedömargruppen föreslår att lärosätet exempelvis kan skapa korta filmklipp tillsammans med verksamheten, som både studenter och handledare kan titta på inför VFU. Filmerna kan behandla målen, lärandeaktiviteterna och bedömningen av examensmålet. Då kan studenten och handledaren ha en gemensam utgångspunkt när de sedan träffas under VFU.

Utformningen och genomförandet av den kliniska delen av utbildningen under coronapandemin

Coronapandemin som drivkraft för förändring

Den tematiska utvärderingen innehöll en fråga om vilka förändringar som gjorts i utformningen och genomförandet av den kliniska delen av utbildningen och som lärosätena önskade behålla efter pandemin. Frågan syftade till att samla kunskap om nya arbetssätt som användes och prövades under pandemin och som kan vara exempel för fortsatt verksamhetsutveckling på lärosätena. Det var viktigt att få lärosätenas syn på omställningen, men även på nyorientering i undervisningen och hur det kan bli hållbara lösningar.

Utvärderingen visar att utbildningssystemets motståndskraft i samband med kristider har prövats. Lärosätena rapporterar att det har funnits en hel del utmaningar och det mesta handlar om omställning till digitala lösningar. Hur stora utmaningar lärosätena har upplevt beror säkerligen på hur van man var vid digitalt lärande innan pandemin. Flera lärosäten har haft distansundervisning som norm under många år, och för dem har omställningen medfört färre utmaningar.

Trots god beredskap har lärosätena lagt ner mycket arbete på omställningen av utbildningen under pandemin. Den märkbara skillnaden i förhållande till flera andra högre utbildningar är att sjuksköterskeutbildningen har en betydande andel av kurser i form av VFU. Även de fick betydande inslag av digital pedagogik. Det kunde handla om möten med enskilda studenter, examinationer och möten med handledare ute i verksamheterna.

Pandemin blev en stark drivkraft för den nödvändiga digitaliseringen av högre utbildning. Sverige har både nationella och lokala strategidokument och uttalade ambitioner för ett större inslag av digitalisering av utbildningen, men pandemin blev den mest potenta drivkraften för förändring. Lärare på landets sjuksköterskeutbildningar har redan innan pandemin använt digitala verktyg i större eller mindre utsträckning, men ofta vid sidan av sin undervisning. Det har vanligtvis inte funnits ett så stort behov av vidareutbildning inom distansundervisning. Den digitala kompetensnivån hos lärare och utbildningsorganisationer har ökat sedan pandemin. Innovation och kreativa idéer har utvecklats om pedagogik och digitala lösningar.

Lösningar arbetades fram tillsammans med vårdverksamheten

Regeringen deklarerade våren 2020 att all undervisning skulle ske digitalt och på distans. Samtidigt kunde vissa vårdverksamheter, framför allt inom äldreomsorgen, inte erbjuda studenter VFU-platser på grund av risk för smittspridning och för att vård- och omsorgsorganisationerna hade en mycket ansträngd situation med personalfrånvaro, införandet av nya rutiner samt svårt sjuka patienter och omsorgstagare. Många lärosäten uttrycker att de tillsammans med vårdverksamheten lyckades ordna eller senarelägga VFU-platser åt studenterna. Det innebar att studenternas genomströmning inte påverkades nämnvärt trots en ansträngd situation.

Självvärderingarna visar att utbildningarna påverkades på olika sätt under pandemin. Den övergripande bilden är dock att de flesta lärosäten klarade av omställningen till distansundervisning och arbetet på distans på ett bra och effektivt sätt. Lärosätena beskriver att de införde lösningar med digital teknik, omfördelade teori- och praktikkurser samt tänkte ut lösningar för att säkerställa VFU-platser. En övergripande bild är att pandemin har lett till ett bättre och smidigare samarbete mellan lärosätena och vårdverksamheterna om kliniska placeringar, vilket är en mycket positiv utveckling. De digitala lösningarna underlättade samverkan.

Plötsligt användande av teknik och andra utmaningar

Självvärderingarna visar att det har funnits utmaningar i omställningen. Trots att den tematiska utvärderingen inte efterfrågade en analys om organisation och arbetsfördelning, finns det uttalanden som visar att personalen troligtvis har fått arbeta mer och med nya och andra arbetsuppgifter. En del lärosäten rapporterar att personalen känt sig slitna efter tre vågor av pandemin, samtidigt som de beskriver en viss anpassning och vardag med distansarbete. I självvärderingarna framkommer det att en del lärare har saknat fysiska möten som anses stärka den sociala gemenskapen på arbetsplatsen. Campus roll i utbildningen och för arbetsplatsens sociala gemenskap har tydliggjorts.

De flesta utmaningar som nämnts är kopplade till det plötsliga behovet att använda teknik. Exempelvis har det funnits problem med att handledare inte har haft tillgång till bärbara datorer på arbetsplatsen, för att lätt kunna koppla upp sig i möten. Det har även funnits problem med kommunikationen, eftersom olika verksamheter använder sig av olika digitala plattformar för möten, till exempel Zoom och Teams. Lärarna har även rapporterat att digitala bedömningssamtal kan vara svåra att genomföra, eftersom de saknade erfarenhet av hur samtalen bäst genomförs med hjälp av teknik. Vissa handledare har känt sig osäkra på att använda tekniken, vilket lett till större osäkerhet i samband med risk för underkännande av studenter under VFU.

Lärosätena lyfter också fram bekymmer med digitala examinationer. Flera lärosäten anser att det finns många fördelar med digitala examinationer, men att beredskapen inte fanns innan pandemin. Därför blev det en utmaning att utforma rättssäkra examinationer digitalt. UKÄ har också i sin rapport 2021:8, *Disciplinärenden 2019 och 2020 vid universitet och högskolor*, visat att fusket inom högre utbildning i stort ökade under pandemin. Det visar att lärosätena måste utveckla kompetens i att utforma digitala examinationer.

Kompetensutveckling och fler samarbeten som en positiv följd av coronapandemin

I självvärderingarna lyfter lärosätena fram att pandemin har krävt ett lösningsorienterat samarbete mellan lärosätet och vårdverksamheterna, men även internt mellan lärare. Detta för att hantera utmaningar, ge stöd åt varandra och sprida goda erfarenheter i lärarkollegiet. Det finns även lärosäten som beskriver att en del medarbetare anser att pandemin och hemarbetet har medfört att det har blivit en bättre arbetsmiljö. Hemarbetet har inneburit en lägre stressnivå och större flexibilitet. De lärare som tidigare har pendlat eller deltagit i kollegiet via teknik har upplevt en större gemenskap, eftersom alla har arbetat under samma förutsättningar. Distansarbetet har gjort det möjligt att möta fler kollegor under digitala möten. Lärosätena vittnar även om att lärarna har fått utveckla kunskaper och kompetens i att använda teknik i undervisningen, exempelvis Zoom.

Självvärderingarna visar också att pandemin har uppmärksammat vikten av att öka studenternas kompetens i smittspridning. Studenter och lärare har fått lära sig att hantera och identifiera risker med smittspridning och ohälsa i en unik och verklig situation. Det innebär att pandemin har fått lärosätena att analysera utbildningens innehåll utifrån patientsäker vård. Det är positivt att patientsäkerheten har fått ny aktualitet. Utredningen *Tryggare i vårddyrket – en översyn av vissa frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska*. (Statens offentliga utredningar 2022:35) ger också lärosätena ett förslag om ett uppdrag att förtydliga lärandemål för patientsäkerhet, vilket många utbildningar redan nu har påbörjat.

Många lärosäten anser att samarbetet internt och externt varit bra under pandemin, och att de har lärt sig mer om vikten av beredskap och samarbetsformer vid kriser. Det är viktigt att lärosätena tar vara på den krishantering som skedde och de nyskapade rutinerna och dokumenterar dem inför framtida kriser. Arbetet under pandemin har exponerat en del utvecklingsbehov av rutiner vid kriser och användandet av digital teknik i både lärandet och i samarbete med olika aktörer.

Situationen under pandemin gjorde att många möten fick genomföras via Zoom. Handledarna i verksamheten har upplevt att de har fått ett mycket bättre stöd av lärare genom möjlighet till Zoom-möten. Många seminarier med studenter har också skett med hjälp av teknik. Det har sparat resurser i form av bland annat restid och även medfört bättre pedagogik. Lärosätena har utvecklat en större flexibilitet för möten och seminarier ute i VFU, vilket de uppger att de kommer att behålla, troligtvis i form av hybridlösningar.

Coronapandemin bidrog till att utveckla nya pedagogiska former och koppling mellan teori och praktik

Många lärosäten beskriver att pandemin bidrog till att utveckla pedagogiken, exempelvis genom att flera inslag av seminarier och resursseminarier har lagts in. De traditionella föreläsningarna på plats har kortats ner till förmån för fler seminarier. Flera lärosäten rapporterar att det är positivt med digitala föreläsningar, eftersom det är större närvaro på

dem än på de fysiska föreläsningarna. Digitala förinspelade föreläsningar har också öppnat upp för mer omvänd klassrums pedagogik, vilket lärosätena anser är positivt. Digitala lösningar öppnar på så sätt upp för ett mer studentcentrerat lärande och större flexibilitet.

Några lärosäten rapporterar att även VFU-kurserna har utvecklats med fler teoretiska inslag, vilket har gynnat kopplingen mellan teori och praktik. Det har även varit positivt med digitala möten mellan lärosätet, studenten och handledaren inför VFU:n, där man har kunnat kommunicera om målen på ett mer effektivt sätt. Samtidigt har det framkommit att det finns utmaningar med digitala bedömningar av måluppfyllelsen för VFU. Det personliga mötet behövs framför allt när det gäller känsliga samtal. Fördelarna med digitala bedömningar lyfts dock fram oftare än nackdelarna. Flera lärosäten anser att det är lätt att ta kontakt via Zoom om en student riskerar att bli underkänd, och att ett sådant möte är avdramatiserat till skillnad från ett bokat personligt möte på plats. Lärosätena rapporterar att planerings-, mitt- och avslutningssamtal har fungerat bra att ha i digital form. Exempelvis skriver lärosätena att digitala trepartssamtal (lärare, handledare och student) fungerar väldigt bra digitalt och är resurssparande. Lärare har bara behövt åka ut till VFU-platserna när det har uppstått större problem. Det finns också exempel på motsatta upplevelser, där handledare saknar de fysiska mötena och närheten till en klinisk adjunkt som fanns närmare tillhands före pandemin.

Digital kompetens i centrum som en följd av coronapandemin

När det gäller medarbetarnas digitala kompetensutveckling kan man befara att mycket av undervisningen under pandemin har präglats av en nödvändig anpassning till en oväntad situation. En väsentlig utveckling av digital utbildning kräver en mer grundläggande och genomtänkt förändring. Om omställningen under pandemin ska bidra till bestående positiva effekter måste lärosätena skapa utrymme för att tänka långsiktigt om de erfarenheter som gjorts under pandemin.

Man bör vara försiktig när man bedömer inslaget av digitala undervisningsmetoder enbart utifrån den snabba och strukturerade omorganisationen under pandemin. Digital undervisning som utgår från pedagogiska metoder baserade på forskning och erfarenhet skiljer sig säkerligen från det snabba införandet av digitalisering under pandemins första fas.

Senare utvärderingar av utbildningen under pandemin kommer troligtvis visa att situationen tvingade fram nya innovativa undervisningssätt med hjälp av teknik. Lärare och studenter har utvecklat sin förmåga att använda teknik. Det är till godo när samhället står inför en digital transformering. Användning av digital teknik och distansundervisning är och kommer att vara naturliga inslag i högre utbildning framöver. Samhället digitaliseras och så även hälso- och sjukvården. Dagens studenter behöver ha en förmåga att använda digitala arbetsätt i mötet med patienter, anhöriga och kollegor men även för att analysera data och utvärdera vårdprocesser. En del sjuksköterskor kommer även att arbeta på arbetsplatser som bara erbjuder digitala patientmöten. Det lanseras även nya tekniska lösningar som sjuksköterskorna måste kunna förhålla sig kritiska till. Digital undervisning ger studenterna en naturlig ingång i att använda teknik för att lösa problem som de sedan tar med sig ut i arbetslivet.

Utredningen *Tryggare i vårddyrket – en översyn av vissa frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska*. (Statens offentliga utredningar 2022:35) föreslår att ett examensmål ska införas där studenterna ska visa förmåga att använda digitala verktyg och arbetssätt samt teknisk utrustning i vård- och hälsoarbetet som ett eget färdighetsmål. Pandemin har påskyndat utvecklingsbehovet av att kvalitetssäkra lärandet med hjälp av teknik. Lärosätena kommer att behöva analysera distansundervisningens kvalitet och stöd för e-lärande.

Sammanfattande reflektioner

Under den tematiska utvärderingen har lärosätenas självvärderingar och diskussioner tydligt visat på gemensamma och nationella utmaningar samt behov för lärosätena. Det finns alltså en samstämmighet om identifierade förbättringsområden. Kompetensförsörjningen är exempelvis en gemensam utmaning för alla lärosäten där det finns utvecklingsområden för den strategiska kompetensförsörjningen på lång sikt. Här är det viktigt att lärosätena identifierar sina specifika behov och upprättar kompetensförsörjningsplaner som följs upp kontinuerligt. Samtidigt finns det en möjlighet för flera lärosäten att utveckla kombinerade uppdrag mellan lärosätena och vårdverksamheterna, för att bättre tillgodose professionskompetens och aktuell klinisk kompetens. Väsentligt är även att den pedagogiska kompetensen får lika stor vikt som den vetenskapliga och att den följs upp under en längre tid. Kompetensförsörjningen är inte enbart en fråga om antalet lärare, utan relaterar starkt till utbildningarnas innehåll och kvalitet. Det finns även goda exempel på interna arbetsformer på lärosätena som bidrar till att stärka lärares kompetens, exempelvis ”spetskompetensgrupper” där lärare med kompetens och intresse inom ett område samlas, utvecklar området vidare och sprider kunskap i lärarkollegiet. Det finns ytterligare goda exempel på aktiviteter för att stärka både ämneskompetensen och den pedagogiska kompetensen i kollegiet, som årliga interna pedagogiska konferenser.

Det kan finnas vinster med att kräva handledarutbildning för att få handleda sjuksköterskestudenter under kliniska placeringar, för att kvalitetssäkra den delen av utbildningen och säkerställa bästa tänkbara lärande för studenterna. Kortare handledarkurser med ökad flexibilitet kan vara ett alternativ, men de bör vara poängsatta med bibehållen kvalitet. Flera goda exempel på flexibla former för handledarutbildning finns på plats redan i dag, vilket i sin tur gett en positiv effekt på genomströmningen. Samverkan om handledarutbildningen kan med fördel ske mellan lärosäten och med vårdverksamheterna. En nationell handledarutbildning på grundnivå behöver också utredas vidare, vilket exempelvis skulle kunna genomföras av nationella vårdkompetensrådet.

En annan gemensam utmaning är att säkerställa tillräckligt många kliniska placeringar med hög kvalitet i sjuksköterskeutbildningarna. Här behöver lärosätena och vårdverksamheterna upprätta samverkansavtal och tydliggöra det gemensamma ansvaret för kliniska placeringar och dess kvalitet, som måste axlas av båda parter tillsammans. Det är positivt att många lärosäten är på gång med att utveckla nya VFU-platser som en följd av samhällets samt hälso- och sjukvårdens policy att vården ska förstärkas när det gäller hälsopromotion. Basvård och rehabilitering ska framför allt också bedrivas nära patienten och i hemmet enligt reformen för God och nära vård. Lärosätena ansvarar för att bjuda in vårdverksamheterna till dialog i

forum för att diskutera de frågorna. Därför finns förslag på att exempelvis introducera en gemensam lärplattform för studenter, lärosäten och vårdverksamheter, för att där dela utbildningsrelaterade dokument och följa lärandeprocessen under VFU.

Lärosätena behöver säkerställa hur kunskap om omvårdnadsprocessen tydliggör perspektivet *närstående* i lärandemål och lärandeaktiviteter samt att perspektivet examineras. För att kunna säkerställa studenternas färdighet och förmåga kopplat till omvårdnadsprocessen, behöver fler lärandeaktiviteter utvecklas som inkluderar både teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter. För att ytterligare stärka studenternas kompetens inom yrkesområdet bör interprofessionellt teamarbete utvecklas, eftersom samtida hälso- och sjukvård ska utföras av team och genom interprofessionellt teamarbete. Digitaliseringen i samhället samt i hälso- och sjukvården innebär att vårdutbildningarna skapar förutsättningar och en beredskap bland studenterna att använda digital teknik, och även vara viktiga aktörer i utvecklingen av teknikanvändning inom e-hälsa och välfärdsteknik. Erfarenheter från pandemin har gett lärosätena kunskaper och erfarenheter att i större utsträckning arbeta i virtuella miljöer, vilket skulle kunna tillämpas vidare för att ge studenterna erfarenheter av att arbeta med olika tekniker på distans och fler möjligheter till lärande. Former för detta skulle exempelvis kunna vara inspelade föreläsningar, digitala patientfall och simuleringsövningar.

Den pågående coronapandemin har påskyndat digitaliseringen av hälso- och sjukvården och högre utbildning. Positiva vinster av ökad digitalisering för de kliniska delarna av sjuksköterskeutbildningen har varit att samarbetet mellan lärosätena och vårdverksamheterna har stärkts genom digitala kontakter. Sveriges Kommuner och Regioner konstaterar att hälso- och sjukvården har utvecklat digitaliseringen under snabb takt som en följd av pandemin. UKÄ konstaterar att samma utveckling skett inom högre utbildning. För att den här nödvändiga utvecklingen ska kunna fortgå och ytterligare accelereras i utbildningen krävs det att lärosätena kvalitetssäkrar utbildningen med hjälp av både teknik och kompetens hos lärarna. Det gäller inte minst digitala examinationer.

För bedömargruppen

Karin Blomberg

Marie Elf

Lisa Skär

Ordförande

Vice ordförande

Vice ordförande

Karolinska institutet

Lärosäte	Huvudområde/examen	ID-nr
Karolinska institutet	Sjuksköterskeexamen	A-2021-06-5176
Bedömningsområde: Förutsättningar		
Utvärderingsfråga 1a. Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra lärarförsörjning?		
Bedömning med motivering:		
<p>Bedömargruppen anser att lärosätet skapar goda förutsättningar för att säkerställa både nyrekrytering och lärarförsörjning. Detta tack vare en systematiskt utarbetad rekryteringsbas med bland annat kliniskt verksamma sjuksköterskor som handleder i utbildningens kliniska delar, kombinerat med adjungerade kliniska adjunkter. Att satsa på att utöka de kombinerade uppdragen som klinisk lektor eller professor ser bedömargruppen som ett område lärosätet kan fortsätta arbeta med för att skapa goda förutsättningar för studenter att nå färdighet och förmåga. Vidare säkerställer lärosätet att lärarnas vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat. Detta görs genom inriktningsmålet att kursansvarig lärare och examinator ska vara forskningsaktiva och ha pedagogisk formell kompetens. Den höga kompetensnivån för lektorer och professorer bidrar också till detta, något som bedömargruppen ser som positivt och uppmuntrar lärosätet att utveckla ytterligare. Detta gäller även strategiska satsningar för att nå det formella kravet på att kursansvariga lärare och examinatorer ska vara forskningsaktiva och ha pedagogisk kompetens.</p> <p>Av självvärderingen framgår vilka överväganden lärosätet har gjort när det gäller den nyrekrytering som behövs för att kunna säkra lärarförsörjningen, både på lång och kort sikt. Krav på docentkompetens eller motsvarande för lektorer anser lärosätet säkerställer hög akademisk kompetens, samtidigt som det kan försvåra nyrekrytering i en regional och nationell konkurrenssituation. Rekryteringsunderlaget påverkas även av begränsade möjligheter till kombinerade uppdrag för lektorer och professorer. För att säkerställa rekryteringsbas och forskningsanknytning anser lärosätet att det finns ett behov av ökade möjligheter till forskarutbildning. Bedömargruppen instämmer i detta och anser att lärosätet bör kartlägga ökade möjligheter till forskarutbildning. Bedömargruppen anser vidare att lärosätets analys av lärarförsörjningen är högst rimlig och att den bör kunna vara till hjälp vid en genomlysning av hur lärosätet ska arbeta vidare med den nyrekrytering som behöver göras under den kommande femårsperioden.</p> <p>Det kvalitetsråd med pedagogiska arbetsgrupper som beskrivs i självvärderingen är ett gott exempel på hur lärares kompetensutveckling kan stödjas på institutionsnivå. För att ytterligare stärka förutsättningarna för studenterna att nå färdigheter och förmåga samt förbereda dem inför verksamhetsförlagd utbildning (VFU), skulle lärosätet kunna använda sig av studentresurser vid övningar av praktiska moment.</p>		
Rekommendationer:		
<ul style="list-style-type: none">Lärosätet bör genomlysna hur lärarförsörjningen kan behållas och utbildningens kvalitet säkerställas under den kommande femårsperioden.		

- Lärosätet bör, enligt eget förslag, kartlägga ökade möjligheter till forskarutbildning.
- Lärosätet kan ytterligare utöka de kombinerade uppdragen som klinisk lektor eller professor.
- Lärosätet kan ytterligare utveckla strategiska satsningar för att nå det formella kravet på att kursansvariga lärare och examinatorer ska vara forskningsaktiva och ha pedagogisk kompetens.
- Lärosätet kan ta hjälp av studentresurser vid övningar av praktiska moment inför förberedelse till VFU.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Utvärderingsfråga 1b. Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra handledarutbildning för handledare i klinisk verksamhet?

Bedömning med motivering:

Lärosätet erbjuder ett stort utbud av kurser i högskolepedagogik, flera med specifik inriktning mot verksamhetsintegrerat lärande (VIL) och VFU. Exempel på en sådan utbildning är den handledarkurs som lärosätet nyligen har utvecklat på 7,5 högskolepoäng, med specifikt fokus mot uppdraget adjungerad klinisk adjunkt (AKA). Självvärderingen presenterar en gemensam pedagogisk modell för lärosätet, vars syfte är att upprätthålla pedagogisk kompetens och kvalitet i VIL. Modellen innehåller rekommendationer på lämplig kompetens i förhållande till olika pedagogiska funktioner.

Bedömargruppen anser att det är av vikt att lärosätet har överblick över hur många verksamma sjuksköterskor som saknar handledarutbildning. Lärosätet bör därför systematiskt kartlägga antalet kliniska handledare som har genomgått högskolepedagogisk handledarutbildning med inriktning mot VFU. I nästa steg bör lärosätet utarbeta riktade insatser mot de kliniskt verksamma sjuksköterskor som saknar handledarutbildning. I samverkan med hälso- och sjukvårdens och kommunernas aktörer kan lärosätet också verka för att utbildningen genomförs inom ramen för kompetensutvecklingstid.

Självvärderingen visar att lärosätet genomför kvalitetsuppföljningar av hur kursdeltagare fördelas mellan olika professioner. Dessa visar att ett stort antal kliniskt verksamma sjuksköterskor har deltagit i de högskolepedagogiska kurser som inriktas mot VIL.

I självvärderingen framgår att studenter upplever stora skillnader i handledarnas pedagogiska kompetens och engagemang. Bedömargruppen anser därför att lärosätet kan arbeta mot att adjunkter och lektorer med kombinerade uppdrag ansvarar för den reflekterande yrkesmässiga handledningen. Detta är av vikt för att ge stöd åt kliniskt verksamma handledare och i förlängningen även se till att studenter får handledning av handledare med pedagogisk kompetens.

Rekommendationer:

- Lärosätet bör systematiskt kartlägga antalet kliniska handledare som har genomgått högskolepedagogisk handledarutbildning med inriktning mot VFU.

- Lärosätet bör i samverkan med hälso- och sjukvårdens och kommunernas aktörer utarbeta riktade insatser mot de kliniskt verksamma sjuksköterskor som saknar handledarutbildning,
- Lärosätet kan i samverkan med vårdens aktörer arbeta för att handledarutbildningen helt eller delvis genomförs som kompetensutvecklingstid.
- Lärosätet kan arbeta mot att adjunkter och lektorer med kombinerade uppdrag ansvarar för den reflekterande yrkesmässiga handledningen

Bedömningsområde: Förutsättningar**Utvärderingsfråga 1c. Hur arbetar lärosätet med att skapa goda förutsättningar för studenterna att uppnå färdighet och förmåga genom att säkra kliniska placeringar?****Bedömning med motivering:**

Tillsammans med övriga regioner har ett avtal tecknats, där samtliga professioner inom hälso- och sjukvården ingår. I självvärderingen framgår att detta skapar möjligheter för lärosätet att bygga upp ett mer strukturerat, enhetligt och kvalitetssäkrat arbete i samverkan med vårdens aktörer. Ett gemensamt tematiskt utbildningsråd har bildats med representanter från lärosätet, regionen och de fristående högskolorna. En särskild grupp arbetar kontinuerligt med kvalitetsarbete och långsiktig planering, avseende prognostisering av antalet studenter inom den verksamhetsförlagda utbildningen. Det framgår i självvärderingen att kursvärderingar genomförs där även kliniska placeringar ingår. Bedömggruppen anser dock att lärosätet kan utvärdera de kliniska placeringarnas innehåll och kvalitet, så att en samlad bild framträder med hjälp av återkoppling från studenter, kursledning och vårdens aktörer.

Självvärderingen ger flera exempel på utvecklings- och samverkansprojekt där lärosätet och vård- och omsorgsverksamheterna inom regionen arbetar tillsammans. Det ser bedömggruppen som strategiska och relevanta satsningar för fortsatt arbete med utveckling av innehåll och kvalitet i den verksamhetsförlagda utbildningen. Bedömggruppen anser dock att lärosätet ytterligare kan utveckla kommunikation och samverkan med vårdens aktörer, om innehållet och kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen. Lärosätet kan också systematisera och utveckla specifika lärandeaktiviteter för studenter under vissa delar av den verksamhetsförlagda utbildningen, exempelvis studiebesök och auskultation.

Rekommendationer:

- Lärosätet kan ytterligare kvalitetssäkra VFU:n genom att utvärdera de kliniska placeringarnas innehåll och kvalitet
- Lärosätet kan, enligt eget förslag, ytterligare utveckla kommunikation och samverkan med vårdens aktörer om innehållet och kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen.
- Lärosätet kan, enligt eget förslag, systematisera och utveckla specifika lärandeaktiviteter för studenter under vissa delar av den verksamhetsförlagda utbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Utvärderingsfråga 2. Hur arbetar lärosätet med att utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningen så att studenterna kan visa färdighet och förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling?

Bedömning med motivering:

I självvärderingen framgår att lärosätets pedagogiska grundsyn bygger på samverkan och integrering mellan högre utbildning och arbetsliv, vilket framgår tydligt i utbildningsplaner och kursplaner. Ämnet omvårdnad integreras teoretiskt och praktiskt med medicin, folkhälsovetenskap, samhällsvetenskap och beteendevetenskap. Av utbildningsplaner och kursplaner framgår att medicintekniska färdigheter och förmågor, integreras i utbildningens samtliga kurser. Exempel på detta är träning vid kliniskt träningscenter (KTC), simuleringsövningar och moment som förbereder inför den verksamhetsförlagda utbildningen, Detsamma gäller för vård och omvårdnadsarbete, där teoretisk kunskap tillämpas praktiskt i olika sammanhang. Detta möjliggör att praktisk tillämpad kunskap ger förståelse för teoretiska resonemang. I utbildningsplaner och kursplaner synliggörs progression och fördjupning.

För bedömning av studentens deltagande i klinisk färdighetsträning genomförs både formativa och summativa bedömningar. Studiehandledningar för studenter, handledare och adjungerade kliniska adjunkter med konkreta lärandeaktiviteter för samtliga verksamhetsförlagda kurser, är under utveckling. Bedömargruppen anser därför att lärosätet bör fortsätta arbetet med att utarbeta studiehandledningar för samtliga kurser med verksamhetsförlagd utbildning. Detta är av vikt då det är en förutsättning för måluppfyllelse, men även för att skapa samsyn och struktur.

Examinationsformerna av examensmålet är varierande som exempelvis fallbaserade kliniska examinationer, patientsimuleringar samt en tvådelad slutexamination i professionell kompetens som utgörs av en individuell skriftlig digital salstentamen samt en klinisk examination (patientsimulering).

Vid bedömning av studenternas måluppfyllelse under den verksamhetsförlagda utbildningen tillämpas målrelaterade betygskriterier, något som bedömargruppen menar ger en bättre och mera rättvisande helhetsbedömning av studenternas prestationer.

Den didaktik som tillämpas förefaller vara genomtänkt, menar bedömargruppen. Ett bra exempel på detta är beskrivningen i dokumentet Förtydligande av lärandemål och pedagogiskt stöd för handledare och studenter. Dokumentet ger en tydlig bild av innehåll och struktur för handledning samt de lärandemål som ska möjliggöra måluppfyllelse under placeringen under den verksamhetsförlagda utbildningen. Lärandemålen är också nedbrutna i preciserade lärandeaktiviteter. Av självvärderingen framgår att studenternas progression och fördjupning tydliggörs. Detta sker genom att kraven på kunskaper, färdigheter, förmågor och förhållningssätt inom sjuksköterskans ansvars- och kompetensområde successivt höjs. Enligt lärosätet behöver såväl progression som måluppfyllelse utvecklas ytterligare i samverkan med den kliniska verksamheten. Ett annat utvecklingsområde som lärosätet identifierar är behovet att utveckla den pedagogiska handledningsmodellen *peer learning*, så att studenter är förberedda på vad modellen innebär inför den verksamhetsförlagda utbildningen. Bedömargruppen instämmer i analysen och uppmanar lärosätet att fortsätta med utvecklingsarbetet.

Rekommendationer:

- Lärosätet bör fortsätta arbetet med att utarbeta studiehandledningar för samtliga kurser med verksamhetsförlagd utbildning.
- Lärosätet kan, enligt eget förslag, utveckla kommunikation och samverkan mellan lärosätet och den kliniska verksamheten när det gäller studenternas progression och måluppfyllelse.
- Lärosätet kan, enligt eget förslag, utveckla den pedagogiska handledningsmodellen *peer learning*.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Utvärderingsfråga 3. Hur arbetar lärosätet med att utforma och genomföra sjuksköterskeutbildningen så att studenterna kan visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper?****Bedömning med motivering:**

De tretton grundutbildningsprogram som ges vid lärosätet skapar förutsättningar för lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper. Sjuksköterskeprogrammet arbetar med sju programövergripande så kallade strimmor, som löper genom utbildningsprogrammet. Organisatoriskt leder en lärare arbetet med att utveckla, forskningsanknyta och kvalitetssäkra innehåll, examination och progression i varje strimma. Två av strimmorna är ledarskap och lärande respektive interprofessionellt samarbete. I självvärderingen beskriver lärosätet sitt arbete med att förbereda studenterna för att kunna arbeta, leda och utveckla en verksamhet i nära samverkan med andra professioner. I samtliga kurser med verksamhetsförlagd utbildning ingår lärandemål som kan relateras till lagarbete och interprofessionellt samarbete.

Av självvärderingen framgår en variation av lärandeaktiviteter. Exempel på detta är att sjuksköterskestudenter vid samtliga placeringar under den verksamhetsförlagda utbildningen deltar tillsammans med studenter från andra vårdprofessioner, i den patientnära vården och omvårdnaden. Lärosätet konstaterar också vissa utmaningar kopplat till logistik, stora studentgrupper, progression och examination. Bedömargruppen anser därför att lärosätet kan tydliggöra progressionen i den programöverskridande strimman "interprofessionell samverkan", genom de åtgärder som föreslås av lärosätet i självvärderingen.

Bedömargruppen anser att lärosätet med utgångspunkt i VIL skapar goda förutsättningar för att studenterna ska kunna nå examensmålet. I samtliga perioder av den verksamhetsförlagda utbildningen inom sjuksköterskeprogrammet ingår professionell och interprofessionell kompetens. Det finns också en etablerad struktur för interprofessionellt lärande och samverkan mellan olika professionsutbildningar vid lärosätet. De reflektioner som lärosätet delar med sig av om utveckling och utmaningar anser bedömargruppen är genomtänkta och rimliga. Bedömargruppen anser därför att lärosätet kan utveckla kursplanernas lärandemål och bedömningskriterier för måluppfyllelse. Lärosätet kan också öka möjligheter till träning och förberedelser för examinationer och framtida yrkesutövning genom att utarbeta en programstrategi för flera intra- och interprofessionella simuleringsövningar.

Rekommendationer:

- Lärosätet kan utveckla kursplanernas lärandemål och bedömningskriterier för måluppfyllelse.

Datum

Reg.nr

2022-10-31

411-00253-21

- Lärosätet kan öka möjligheter till träning och förberedelser för examinationer och framtida yrkesutövning
- Lärosätet kan tydliggöra progressionen i den programöverskridande strimman "interprofessionell samverkan"

Bilaga 2

Bedömargruppen och anmälda jäv

Lärosäte	Bedömare med jäv
Blekinge Tekniska Högskola	Lisa Skär Gunilla Albinsson Katarina Berg Anna-Karin Rose
Göteborgs universitet	Marie Elf Sandra Pennbrandt Monica Pettersson
Högskolan Borås	Anna-Karin Rose
Högskolan Dalarna	Marie Elf Veronica Lindström
Högskolan i Gävle	-
Högskolan i Halmstad	-
Högskolan i Skövde	-
Högskolan Kristianstad	Anna-Karin Rose
Högskolan Väst	Sandra Pennbrandt
Karlstads universitet	-
Karolinska institutet	Karin Blomberg Marie Elf Veronica Lindström Christina Sundman Emilya Bislimova
Linköpings universitet	Katarina Berg Rima Patel
Linnéuniversitetet	Gunilla Albinsson
Luleå tekniska universitet	Lisa Skär
Lunds universitet	Maria Ekelin Anna-Karin Rose Matilda Byström
Malmö universitet	Anna-Karin Rose
Marie Cederschiöld högskola (f.d. ESH)	Christina Sundman
Mittuniversitetet	-
Mälardalens universitet	-
Röda korsets högskola	Veronica Lindström Christina Sundman
Sophiahemmets Högskola	Veronica Lindström Christina Sundman
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	Karin Blomberg Katarina Berg

Datum

Reg.nr

2022-10-31

411-00253-21

	Anna-Karin Rose
Umeå universitet	Karin Bölenius Veronica Lindström
Uppsala universitet	-
Örebro universitet	Karin Blomberg Katarina Berg

Bilaga 3

Lärosätenas svar på delning av preliminära yttranden

Universitetskanslersämbetets tematiska utvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Karolinska institutet

Tematisk utvärdering av utbildning som leder till sjuksköterskeexamen

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och frågor som ingått i prövningen

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar med eventuella synpunkter ska mailas till utvitsy@uka.se och kristina.sundberg@uka.se med ämnesrad "411-00253-21" senast den 2 september 2022. Lärosätets svar kommer att bifogas det slutliga yttrandet.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Fråga 1a			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Fråga 1b			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Fråga 1c			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Fråga 2			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
4	3	2	<p>KI deltar inte i NKSE. KI har utvecklat en egen klinisk slutexamination i professionell kompetens.</p> <p>Föreslår följande korrigerig i meningen (kursiverad): Examinationsformerna av examensmålet är varierande som exempelvis fallbaserade kliniska examinationer, patientsimulering samt <i>en tvådelad slutexamination i professionell kompetens som utgörs av en individuell skriftlig digital saltentamen samt en klinisk examination (patientsimulering).</i></p>

Fråga 3			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign